

El Apocalipsis

Júu³ gajmaa¹³ a Jesucristo

1 1 'E jí² lo taa¹³ júu³ 'e gacwo¹ Dios Jmii²¹ Jesucristo 'e cwo²⁰ tsá² jmoo¹⁰ to² tya'a iliñi¹¹ 'ee ilí² la jmoonoo. Joon coon¹³ jaain²¹ ángel tya'a Jesucristo gajmaa^{1a} 'e liñi¹¹ jaain²¹ tsá² 'in jmoo¹⁰ to² tya'a sii²¹ Juan 'e júu³ lo. **2** Joon 'in Wó³ do gajin²⁰ la jai² jilaa²¹ 'e ganii²¹² cwáain¹ tya' Dios Jmii²¹ joongi júu³ tya' Jesucristo.

3 Jløø¹³mo jileei²¹ 'in jøø²⁰ 'e jí² lo joon jløø¹³mo jon jileei²¹ 'in núu²un mo unttaa² tsá² 'e jí² lo 'e gacwó² Dios wa mo jmoo¹ tsá² nuu¹³un tsu ti li tí² ityéi¹ 'e júu³ lo.

Sii¹¹ Wó³ jí¹ tya' dyía¹ poo²¹² tsá² jai² líi² Cristo

4 Jna-a, Wó³, jmóo³⁰⁰ 'e jí² lo tya' 'in dyía¹ poo²¹² tsá² jai² líi² Cristo néei¹ li sii²¹ Asia. Cwouncwaai¹³ Dios Jmii²¹ 'naa' 'e seen²¹naa' tyá² coon¹³on. Tsa seen²¹mo Dios nano, seein²¹ calií jon, joon ijó¹. 'Ii¹³naa' cwa³ jon tya' dyái¹ espíritu 'in téein² tyani li silií²¹² li tyíin¹ Dios Jmii²¹. **5** 'Ii¹³naa' cwa³ jon tya' Jesucristo 'in ga'ii¹ júu³ 'e jai². 'Ii nifu gajin¹ jee²¹² 'lii²¹² joon tyu^{2u} to² jileei²¹ røøi¹³ taain²¹² fu juncwii²¹. 'Iin²¹²mo Cristo jna' joon gatyíi¹⁰ taa² tyi' coon¹³ jmi¹ 'øø¹i. **6** Cristo do nigajmee¹¹ jna' 'e líi¹na' røøi¹³ joongi untá² tya'a 'e jmoo²¹⁰ to² tyu² Dios Jmii²¹. Cwoli² tya'a jilaa²¹ 'e 'ya²gi la joon jon jilaa²¹ 'ii²¹ tya'a coon²¹ tøø²⁰mo. Amén.

7 iJøø²⁰⁰, ijó¹ Cristo jee²¹² jnfi¹¹! Joon jileei²¹ tsá² taain²¹² fu juncwii²¹ ijøø²¹ 'ii. Ca 'in gajmee²¹¹ 'ii ijøø²¹ 'ii. Joon jileei²¹ tsá² ityi²¹ xuui²¹²-tsi mi nii¹in. Ja²mo, la joon ilí².

8 “Jna-a 'in nifu, la joon jon li tyéi¹. La lí¹ letras A coon¹³ Z líi¹na”, jin¹³ Ña'ñu^{1u} 'in seein²¹ nano, 'in seein²¹ la mo 'wiin²¹² joongi ijó¹. 'Ii 'in feei²¹gi la jee²¹² jileei²¹.

Wó³ jøø²¹ Cristo

9 Jna-a, Wó³, 'in líi¹ ruu²¹naa'. Jna 'in caan²¹ moo coon¹³ 'naa' jilaa²¹ wúu¹ 'e nee²¹e. Tyu² Dios to² jna' la 'oo²¹ tsaru^{1u} joon gauncoon¹³on Jesucristo jna' 'e seen²¹na' 'e feei¹-tsi'. 'Yuu²na 'nuñi³ coon²¹ li sii²¹ Patmos. Patmos do coon²¹ cwoo¹³ tyúun² roon¹ tún² tsa¹ ni jmi¹ñi¹. 'Uu²¹²uu 'nuñi³ tsu 'wii¹³ nigacwó²⁰⁰ júu³ tyá² tya' Dios joon gafo¹⁰⁰ 'wii¹³ tya' Jesucristo. **10** Galí² coon²¹ jmi²¹² mo 'ii²¹ 'woo²¹ tsá² gatyu² 'in Espíritu Tyú² tya' Dios jna to² joon ganú³uun li' caluu jna coon²¹ júu³ 'e faa^{21a} tá², 'e lí² la 'iin² coon²¹ trompeta, **11** 'e jin² sii²¹¹ jna:

—Táan¹ ni jí² jilaa²¹ 'e jøø²⁰ joon sii²¹u'u tya' 'in tsá² dyía¹ poo²¹² 'in jai² líi² Cristo 'in néei¹ li sii²¹ Asia; ca fuu²¹ li sii²¹ Efeso, coon¹³ fuu²¹

Esmirna, coon¹³ fuu²¹ Pérgamo, coon¹³ fuu²¹ Tiatira, coon¹³ fuu²¹ Sardis, coon¹³ fuu²¹ Filadelfia, coon¹³ fuu²¹ Laodicea.

12 Joon gajjín¹³ na 'ñii'a 'e jóø³øø 'iin 'in gafee²¹ jna do joon gamoo²¹oo dyá¹ candeleros 'e lí¹ cwanáa¹. **13** Joon tún² tsa¹ jee²¹² candeleros do siin¹³ jaain²¹ tsá² 'in líi¹ la lí¹ 'in Ruu²¹ Tsá². Joon tyi²¹ siin¹³ in cwaa²¹ 'e 'í¹ ca luutii²¹. Joongi lawa coon²¹ loo²¹ lí¹ jmai² cwanáa¹ 'núu¹ nitsí¹. **14** Joon jnutyí¹ taa²¹ la taa²¹ jnú² joo'saa²¹ taa²¹ joongi la lí¹ 'moo²¹. Joon unní¹ li la lí¹ jí² coo²¹. **15** Joon tii² li la lí¹ ñí³ bronce tyú² 'e coo²¹ ni jí². Joon jmí¹ tya'a 'iin² lawa li 'yu jmii²¹² 'láai¹ 'áai¹. **16** Joon seen¹³ in dyái¹ núu¹ cwoo²¹o tsáa¹. Joon tsi nu' 'oo²¹²o 'yeei²¹ coon²¹ espada 'e 'má¹ 'áai¹ la je tún² taain²¹². Joon ní¹ jii¹ la jii¹ ñi¹ mo tyí² 'yiia²¹.

17 Mo gajóø³ na 'ii tsifu gacii²¹ na 'wii²¹² tii² lawa'a gajuun²¹ moo. Pe 'ii do tyaa¹ a cwoo²¹o tsáa¹ tyiia joon jin² in sii²¹ i jna:

—Jo foo¹³o. Jna-a 'in nifu, la joon jon li tyéi¹. **18** Jna-a 'in seen²¹ moo, gajuun¹ na pe nano seen²¹ moo coon²¹ tøø²mo. Jna-a tyu² to² mi júun² in tsá² joongi li tsalín² in mi yuui¹³ júun² in. **19** Táan² ni jí² jilaa²¹ 'e niñí²¹ i, jilaa²¹ 'e sá, coon¹³ 'e ilí² mi liciin²¹ gi. **20** 'Elo 'øøi²¹ tsi tsá² cwáain¹ tya' 'in dyái¹ núu¹ 'in gañí¹³ u'u lí¹ cwóo³oo tsáa¹ joongi 'e dyá¹ candelero lí¹ cwanáa¹. 'In dyái¹ núu¹ do 'in lí¹ i lawa 'in dyái¹ tsá² cwoo¹ júu³ tya' Dios jee²¹² 'e dyá¹ poo²¹² tsá² jai² líi² Cristo do. Joon 'e dyá¹ candelero lí¹ lawa 'e dyá¹ poo²¹² tsá² jai² líi² i Cristo.

Júu³ tya' tsá² néei¹ Efeso

2 **1** Jin² in ángel do: —Táan¹ ni jí² 'e júu³ lo 'e sii²¹ u'u tya' 'in cwoo¹o júu³ tya' Dios jee²¹² 'in jai² líi² Cristo néei¹ Efeso: “La joon jin² 'in seen¹³ in 'in dyái¹ núu¹ do coon¹³ cwoo²¹o tsáa¹ joon ngii¹o jee²¹² 'e dyá¹ candelero lí¹ cwanáa¹ do. **2** Ñí³oo jilaa²¹ 'e jmoo²oo', coon¹³ jilaa²¹ to² wúu¹ 'e jmoo²oo' joongi xiiala feei¹-'oo'. Ñí³oo 'e jo taa²aa' coon¹³ 'in gó². Ñí³oo xiiala nilatsáai¹-'oo' 'in jin² 'e líi¹ apóstoles tya' Cristo pe jo lí¹ i la joon. Joon gataan¹³ moo' 'e tajúu³mo. **3** Nigalifee¹ mo-'oo', joon gañí²¹ wúu¹ joongi gajmaa²aa' to² 'wii¹³ cwáain¹ tyiia jiin¹³ jo 'ee ga'ii²¹ 'woo²oo'. **4** Pe ñí³oo coon²¹ 'e gó² tyii': jo 'iin²¹² gii' jna la 'ii²¹² naa' jna mo 'wiin²¹². **5** Tsu 'wii¹³ joon untii¹³-'oo' xiiala lí¹ naa' la mo jéei¹. Cwojaa²¹-'oo' joon jmaa²aa' la gajmaa²aa' mo 'wiin²¹² do. Wa'a jo jmaa²aa' incwéei¹ moo la jmoonoo joon ityí³oo candelero tyii' 'áa³ tya'. **6** Pe coon²¹ 'e tyú² sá² tyii', 'aa²¹-'oo' 'e jmoo¹o 'in tsá² coon²¹ poo²¹² sii²¹ nicolaitas, joon 'aa¹oo jon to² jmoo¹o. **7** Jileei²¹ 'in núu²un, cwonuu²¹un 'ee 'e jin² 'in Espíritu tyú² tya' Dios tya' tsá² 'in jai² líi² Cristo: Tya' jileei²¹ 'in líi¹ icwóo³oo 'e cu²u 'e 'oofuu²¹ tya' 'e 'mó² si² tún² tsa² lí¹ sá² 'mó² tya' Dios. Joon 'e 'mó² do sii²¹: 'mó² 'e cwoo¹o fu juncwii²¹ tya' tsá².”

Júu³ tya' tsá² néei¹ Esmirna

8 'Táan¹ jon ni jí² 'e júu³ lo 'e sii²¹u'u tya' 'in cwoo¹o júu³ tyú² tya' Dios jee²¹² 'in jai¹² líi² Cristo néei¹ Esmirna: "La joon jin¹² 'in seein²¹ mo ga'láa² 'wii²¹², seen²¹mo li tyéi¹ jon, 'in nigajúin¹ joon gajii¹o tún¹: **9** Ñí³oo jilaa²¹ 'e jmoo²oo', coon¹³ jilaa²¹ wúu¹ seen²¹naa', joongi 'e tañíi²moo'. Pe coon¹³ fo'feei¹ tya' Dios 'e galityú¹moo' tyani¹i. Ñí³oo jon xiiala faa²¹ 'laa²¹ tyii' 'in tsá³ 'in jin¹²o 'e tsá² Israel 'ii pe jo jo¹ tsu tsá² tya' Satanás 'ii. **10** Jo jmaa²aa' 'goo²oo' wúu¹ imoo²oo' tsu 'in 'líi¹³ itaa²¹i 'inlíi¹³ 'naa' 'nũñi³, 'iin²¹²in litsáai¹-tsi xiiala líi²naa'. Joon imoo²oo' wúu¹ ce tséin¹ dyá² jmii²¹². Pe jmaa²aa' tá²-oo' 'e jai¹² líi²naa' ca mi júun²naa' joon icwo¹³oo 'naa' lawa coon²¹ corona tyii' 'e seen²¹naa' coon¹³ Dios Jmii²¹ coon²¹ tøø²mo. **11** Jileei²¹ 'in núu²un, cwonũ²¹un 'e jin¹² 'in Espíritu Tyú² tya' Dios tya' tsá² 'in jai¹² líi² Cristo: Tya' jileei²¹ 'in líi¹ jo wúu¹ iní²i mi jmá¹ Dios 'ii²¹ tya' tsá²."

Júu³ tya' tsá² néei¹ Pérgamo

12 'Táan¹ ni jí² 'e júu³ lo 'e sii²¹u'u tya' 'in cwoo¹o júu³ tyú² tya' Dios jee²¹² 'in jai¹² líi² Cristo néei¹ Pérgamo: "La joon jin¹² 'in tsá² do 'in 'yeei²¹ 'oo²¹²o coon²¹ ñí³ espada 'e 'má¹ la je tún² taain²¹²: **13** Ñí³oo jilaa²¹ 'e jmoo²oo'. Joon xufiin¹³ née¹naa' li tyu¹² Satanás to² jo mo tũũ²ũũ¹ cwáain¹ tyiia. Jo mo tũũ²ũũ¹ 'e jo¹o líi²naa' jna. Jogi gatũũ²ũũ¹ júu³ tyiia mo gajúin¹ jaain²¹ tsá² tyiia jee²¹² 'naa' 'in sii²¹ Antipas. 'Ii gajúin¹ 'wii¹³i gafaa²¹a júu³ tyiia. Fuu²¹ goo²oo' li tyiin¹ Satanás gajúin¹mo 'ido. **14** Pe sá²gi coon²¹ tún² júu³ 'e gó² tyii': seein²¹ 'inlíi¹³ jee²¹² 'naa' 'in jai¹² líi² Cristo néei¹ Pérgamo do 'in jo 'iin²¹²in tú² jilaa²¹ júu³ 'e ga'ee¹ Balaam, 'in gacwo¹ cwáain¹ Balac. Coon¹³ júu³ ga'ee¹ Balaam do joon ga'noo¹o tsaa² 'in tsá² Israel do mo gagøø²¹ø 'uunñi² 'e gatyaa²¹ tsá² tyani tsá² cun'uu²¹ joon ga'láa¹a coon¹³ tsamí² tya' 'in xeei²¹. **15** Seen²¹mo jon 'inlíi¹³ tsá² 'in jo 'iin²¹²in tú² júu³ 'ee¹ tsá² coon²¹ poo²¹² 'in sii²¹ nicolaitas. Joon 'aa¹oo 'e júu³ do 'e 'ee¹ 'in tsá² do. **16** Tsu 'wii¹³ joon cwojaa²¹-oo' la jmoono tsu igóo³oo jmáa³aa 'nii²¹ coon¹³ 'in tsá² do coon¹³ 'e ñí³ espada 'yeei²¹ moo'óo³oo. **17** Jileei²¹ 'in núu²un, cwonũ²¹un 'ee 'e jin¹² 'in Espíritu Tyú² tya' Dios tya' tsá² 'in jai¹² líi² Cristo: Tya' jileei²¹ 'in líi¹ icwóo³oo maná 'e dø²ø 'e jó¹ fu ñũ'fú². Cwóo³oo jon coon²¹ cuun²¹² taa²¹ 'e toon¹ coon²¹ nombre 'míi² tya'a. Joon jiin¹³ 'in ga'ii²¹ 'e cuun²¹² do iliñi¹i xiiala sii²¹ do."

Júu³ tya' tsá² néei¹ Tiatira

18 'Táan¹ ni jí² jon 'e júu³ lo 'e sii²¹u'u tya' 'in cwoo¹o júu³ tyú² tya' Dios jee²¹² 'in jai¹² líi² Cristo néei¹ Tiatira: "La joon jin¹² 'in Joon¹ Dios Jmii²¹, 'in 'oo²¹²o 'unni² 'e li la li jí² coo²¹ joon tii²i li la li ñí³ bronce 'e jii¹: **19** Ñí³oo jilaa²¹ 'e jmoo²oo'. Ñí³oo jon xiiala 'née¹moo' tsá², xiiala

tsáai¹-oo' jna joongi xiiala uncoon¹³naa' tsá² 'e fee¹mo-'oo'. 'Áai¹gi nijmoo²oo' 'e tyú² nano lagi mo 'wiin²¹². **20** Pe coon²¹ 'e gó² 'e sá² tyi'naa': 'Naa' jmo²oo' taa²¹ coon¹³ 'in tsamí² do sii²¹ Jezabel, 'in jin¹² 'e faa²¹a cwáain¹ tya' Dios. Pe jmai¹² 'e coon²¹on tsá² tyiia too² coon¹³ júu³ 'e 'ee¹ do. Joon tsu 'wii¹³ 'e júu³ 'e² 'ido tsá² tyiia 'láa¹o coon¹³ tsamí² tya' tsá² xeei²¹ joon cøø²¹ 'uunñi² tyaa¹ tsá² tyani dioses tya'a 'in gajmee¹i tsá². **21** Nigacwóo³oo 'áai¹ wa'a jaa²¹-tsi 'in tsamí² do 'e gó² jmo¹o coon¹³ tsañuu¹ pe jo mo gali'in²¹²in. **22** Ijó¹ coon²¹ jmoowúu¹ 'gii¹² tya'a isii³na 'e tyii¹a 'e jo lí² rón²gi. Joon wa jo jaa²¹-tsi tsá² 'in galáa¹ coon¹³on joon wa jo tuu² 'in tsá² do 'e gó² ga'e² 'in tsamí² do 'ii i'e³ee wúu¹ 'áa¹mo. **23** Joon ijngaa³moo jóon¹on 'in tsamí² do. 'E coon¹³ la joon ilicón² cwáain¹ jileei²¹ 'in jai¹² líi² Cristo 'e ñii²oo ce jilaa²¹ 'e 'i¹-tsi tsá² coonti coon¹³ jilaa²¹ 'e 'øøi²¹-tsi. Joon icwo³oo 'naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa' jiin¹³ la 'e nigajmaa¹a. **24** Pe tya' 'in catyaa² 'in néei¹ Tiatira 'in jo mo gali¹i 'e júu³ ga'é² 'in tsamí² do jo cwo³gii 'naa' to² jmaa²aa'. Jin¹² tsá² 'e júu³ 'é² 'in tsamí² do 'e júu³ jmii¹gi-tsi 'áai¹, pe 'e jo¹o 'e gajooi¹-tsi Satanás 'e júu³ do. **25** Fuu²¹²uu 'naa' unøø¹³naa' 'e ni²oo' ca mi cwéi¹na juncwii²¹. **26** Joon 'in lii¹ joongi 'in jmo¹o jilaa²¹ 'e 'iin²¹²na 'e jmáa¹a icwo³oo 'ii 'ii²¹ ityu²u to² tsá² taain²¹² juncwii²¹ la gacwo¹ Ñu³uu jna 'ii²¹ ityu³uu to². **27** Joon ityu²u to² coon¹³ coon²¹ 'ii¹³ lí¹ ñi³ joon wa jo nuu¹³ tsá² ifiin¹in tsá² lawa coon²¹ tsuu² cwo¹³. **28** Icwóo³moo joon núu¹ 'áa³ mo 'aa²¹. **29** Jileei²¹ 'in núu²un, cwonuu²¹un 'ee 'e jin¹² 'in Espíritu Tyú² tya' Dios tya' tsá² 'in jai¹² líi² Cristo.”

Júu³ tya' tsá² néei¹ Sardis

3 **1** 'Táan¹ jon ni jí² 'e júu³ lo 'e sii²¹u'u tya' 'in cwo¹o júu³ tya' Dios jee²¹² 'in jai¹² líi² Cristo néei¹ Sardis: “La joon jin¹²in 'in 'áa¹i 'in dyái¹ espíritus tya' Dios joongi 'in dyái¹ núu¹: Ñi³oo jilaa²¹ 'e jmo²oo'. 'Áai¹ taa¹³ júui³ 'naa' 'e seen²¹naa' 'e jiin²iin' pe jiin¹³ 'e 'i¹-tsi tsá². **2** 'Wii¹³ joon unjnaa²¹-oo'. Cwóo¹³oo' pí² yaanaa' jilaa²¹ 'e jai¹² líi²naa' tsu ti li túu³moo 'naa'. Tsu nicón³oo cwáain¹ 'e jo mo 'yeei²¹ to² tyii' tyani Dios tyiia. **3** 'Untii¹³-oo' jilaa²¹ júu³ tyú² 'e ga'e² tsá² 'naa', joon jmaa²aa', joon cwojaa²¹-oo'. Joon wana jo unjnaa²¹-oo', igóo³oo tyii' lawa jaain²¹ 'uun²¹ jiin¹³ jo ñi²ii' 'ee 'ii²¹ igóo³oo. **4** Xuñiin¹³ la joon, seen²¹mo 'inlíi¹³ fuu²¹ Sardis do 'in jo mo gaun'lii¹³ siin¹³in. Joon 'ii ingí¹ coon¹³ jna tyi²i siin¹³ taa²¹ tsu la joon gatii²¹i. **5** Joon jileei²¹ 'in líi¹i ici²i siin¹³ taa²¹ joon jo 'iin¹³na 'e sii²¹ 'ii jee²¹³ 'e jí² tya' juncwii²¹ tya' tsá². Ifo³oo 'e cwii¹moo 'in tsá² do tyani Dios Jmii²¹ coon¹³ ángeles tya'a. **6** Jileei²¹ 'in núu²un, cwonuu²¹un 'ee 'e jin¹² 'in Espíritu Tyú² tya' Dios tya' 'in jai¹² líi² Cristo.”

Júu³ tya' tsá² néei¹ Filadelfia

7 'Táan¹ ni jí² jon 'e júu³ lo 'e sii²¹u'u tya' 'in cwoo¹o júu³ tyú² tya' Dios jee²¹² 'in jai¹² líi² Cristo néei¹ Filadelfia: "La joon jin¹² 'in tyú¹, 'in jmoo¹o jmai¹² 'e la jai¹². Joon jiin¹³ 'ii-o 'oo¹o 'e jonñi³ tya' 'líi²¹² róo¹³ David joon mi ná² jiin¹³ jaain²¹ jo líi¹ 'e jni², joon la joon mi jni² jiin¹³ jaain²¹ jo líi¹gi ná². 8 Ñí³oo jilaa²¹ 'e jmoo²oo'. Joon gasii²¹ii tyaní²ii' coon²¹ 'ooca'nú¹ 'e sinó² 'e lí² cwo²oo' júu³ tyú² tya' Dios joon jiin¹³ jaain²¹ jo lí² jni². Joon xufiin¹³ jo 'oo²oo' wa' pí³ 'áai¹ nigaunjii²¹oo' júu³ tyiia. Joon jo mo gafáa¹³aa' 'e jo cwii¹naa' jna. 9 La joon 'in tsá² tajúui³ 'in jin¹² tsá² Israel 'ii pe jo jo¹², ijuu²¹i moojní¹i tyaní²ii' to² tyú² jna. Joon coon¹³ la joon 'in tsá² do líi¹i tsá² tya' Satanás iliñi¹i 'e gali'in²¹²na 'naa'. 10 Joon tsu 'wii¹³ nigajmaa²aa' nuu¹³oo' to² tyú¹³uu 'e seen²¹naa' tá² taain²¹²-oo', jna iun¹øø¹na 'naa' mi jó¹ wúu¹ juncwii²¹ 'e coon²¹ cwáain¹ xiiala líi¹i jileei²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹. 11 Joon góo³oo la jmoono, un¹øøi¹ 'e sá² tyii' joon jo 'in tyii¹ jiin¹³ jaain²¹ corona tyii'. 12 Joon tya' jileei²¹ 'in líi¹ ijmée³na lawa tsacøøi¹³ jee²¹² 'in jai¹² líi² Dios tyiia. Joon jo jmii²¹² i'wooi¹gi. Joon itóon³oon tya'a xiiala sii²¹ Dios tyiia joon ilíi²in tsagoo¹o coon²¹ fuu²¹ 'múui² tya' Dios tyiia 'e sii²¹ Jerusalén ixaai¹ fu ñu¹fú². Itóon³oo jon tya'a 'e 'múui² 'e sii²¹ jna. 13 Jileei²¹ 'in núu²un, cwonuu²¹un 'ee 'e jin¹² 'in Espíritu Tyú² tya' Dios tya' 'in jai¹² líi²i Cristo."

Júu³ tya' tsá² néei¹ Laodicea

14 'Táan¹ ni jí² jon 'e júu³ lo 'e sii²¹u'u tya' 'in cwoo¹o júu³ tyú² tya' Dios jee²¹² 'in jai¹² líi²i Cristo néei¹ Laodicea: "La joon jin¹² 'in jmoo¹o jmai¹² 'e la jai¹², 'in jin¹²in júu³ la jai¹², 'in gajmaa¹a jilaa²¹ 'e sá² to² tyú² Dios Jmii²¹. 15 Ñí³oo jilaa²¹ 'e jmoo²oo'. Ñí³oo 'e jo tyá³-oo' 'áai¹ júu³ tyiia, jogi ni tú²uu'. 'Áai¹gi 'iin²¹²na wa'a 'e tyá³-oo' 'áai¹ si 'e tú²uu' coonti 'ee júu³ tyiia. 16 Pe tsu 'wii¹³ líi¹naa' lawa jmii²¹ tyíia², tún¹mo 'e 'í¹-oo', jo tyá³-oo' júu³ tyiia jogi ni tú²uu', ijeen¹³na 'naa' lawa mo ñuu¹ tsá² mo jo jmá² ti nu¹ 'oo² tsá². 17 'Naa' 'e foo²oo' 'e tsá² sá² cuu² 'naa', jo 'e tyú² seen²¹naa' juncwii²¹, 'e jo 'ee i'naai²¹ jilaa²¹ 'e jmaa¹³ 'naa' to². Jo mo li líi²ii' 'e tsá² 'in nifúu² 'naa', faí²-i seen²¹naa', tañíi²moo', joongi túu²moo' jo siin¹iin' tyíi¹³ii'. 18 Tsu 'wii¹³ joon wana 'iin²¹²naa liseein²¹naa' tyú² cwo¹³oo 'naa' cwáain¹ 'e coon¹³ jna-a ló²oo' cwanáa¹ 'e taa²¹ coon²¹ tøø²mo 'e galí² tyú² coon¹³ jí² joon la joon ilíin²naa' 'in sá² cuu² la jai¹². Cwoláa¹³aa' jon siin¹iin' taa²¹ cii²ii' joon jo ti' ringúí¹gi 'naa'. Cwoláa¹³aa' jon 'oomí¹ tó²oo' unni²ii' joon lí² jøø²øø¹ 'e tyú². 19 Tsu jileei²¹ 'in 'iin²¹²na cwo¹³oo cwáain¹, joon taa²¹na fu¹ røø²¹ tsu 'wii¹³ joon cwoo¹³-oo' jmaa²aa' júu³ tyiia joongi cwojaa²¹-oo'. 20 Núu²duu', alma tyii' li lawa coon²¹ 'nú¹, joon siin¹³na 'ooca'nú¹ do tóø³øø, joon wana seen²¹ 'in núu²un 'e tóø³øø do, joon wana ná² 'e 'ooca'nú¹ tya'a do

i'úu³uu fu inuu³ joon idøø¹³øø coon¹³ 'ii la joon jon 'ii idø²o coon¹³ jna.
21 Joon tya' jileei²¹ 'in lii¹i icwóo³oo cwaa¹ 'ido coon¹³ jna li tyu³uu to²
 jiin¹³ la gali³ii joon ganí³ii coon¹³ Ñu³uu li tyu² 'ido to². **22** Jileei²¹ 'in
 núu²un, cwonuu²¹un 'ee 'e jin² 'in Espíritu Tyú² tya' Dios tya' 'in jai² líi²
 Cristo.”

Gamóo³oo un'goo²¹o 'in néei¹ ñu'fú² Dios

4 1 Mo ngayuui¹³ galí² jilaa²¹ 'elo gajóø³øø joon gamóo³oo lawa
 coon²¹ 'ooca'nú¹ 'e sínó² fu ñu'fú². Joon 'e júu³ ganúu³uun la mo
 'wiin²¹² 'e 'iin² la 'iin² trompeta 'e gajin²in sii²¹i jna:

—Wúu² fu lo joon i'e³ee 'nu jilaa²¹ 'e 'ná² lí² mi yuui¹³ jilaa²¹ 'elo.

2 Joon tsifu gasaa²¹i 'in Espíritu Tyú² tya' Dios jna joon gamóo³oo si²
 fu nu'fú² coon²¹ li silií²¹². Joon tyín¹mo jaain²¹ 'in tyín¹ li tyín¹ tsafeei¹
 li silií²¹² do. **3** Joon 'in tyín¹ do jii¹ la jii¹ cuun²¹² sii²¹ jaspe si cuun²¹²
 cornalina 'ee. Joon la caain²¹ co' li silií²¹² do si² coon²¹ cuuntuu²¹ 'e jii¹
 la jii¹ cuun²¹² esmeralda. **4** Joon gamáa³na dyiatyuun¹in tsacøøi¹³ co' li
 silií²¹² do. Joon 'in tsacøøi¹³ do néé¹i yu' li silií²¹² tya'a joon tyi²i 'mi²
 taa²¹ joon coronas lí¹ cwanáa¹ taa¹³ tyí¹i. **5** Joon li silií²¹² do 'yeei²¹ jí²
 cwaain'ná³ joon 'iin² liili¹ joon tyiaa²¹ cwaain'ná³. Joon tyani li silií²¹² do
 coo¹o dyía¹ po³ jí². Joon 'e po³ jí² do líi¹i dyía¹ espíritus tya' Dios do.
6 Joon tyani li silií²¹² do náa¹gon tyíia¹ 'e li la li sí³ 'e jii¹ 'ái¹.

Joon jee²¹² li silií²¹² do la joon jon lacain²¹ caai²¹ taain²¹² tyúuin²
 joo²¹ jiin¹. Joon unni² tya' 'in joo²¹ do jnee¹ li li' tyaní¹i la joon jnee¹i
 unní¹i li' caluu jon. **7** 'In joo²¹ jiin¹ nifu do líi¹i la líi¹i 'yiaa² león. Joon
 'in li gatí² gáí¹ do líi¹ la líi¹i jaain²¹ joo'tsaa². Joon li gatí² gaai²¹ do joon
 tyaan¹ coon²¹ ni² la li ni² tsañuu¹. 'In gatí² tyúuin² do líi¹i la líi¹i mií²¹
 'in 'i²i yu' do. **8** Joon la jaain²¹ 'in joo²¹ jiin¹ do tsí² jnúu² cwaa¹a. Joon
 tsí² unní¹i la 'uu²¹mo lí' caluu la joon jon lí' nu' cwaa¹a. Joon 'in joo²¹
 jiin¹ do jo joon¹on faa²¹a la 'woo¹ jmií¹. Jin²in:

'In tyú¹mo 'ii. 'In tyú¹mo 'ii.

'In tyú¹mo Ña'ñu¹u' Dios Jmii²¹ 'in lii¹ jilaa²¹ 'e 'iin²¹²in.

'Ii-o 'in gatéein² la mo jéei¹, la joon jon seen²¹mo nano, joon ijó¹-o
 tún¹.

9 Joon la cafu mo un'goo¹o 'in joo²¹ jiin¹ do Dios 'in seein²¹ coon²¹
 tøø²mo 'in tyín¹ li silií²¹² do, gaunfee¹i joon gacwoo¹o 'maai¹³ 'ii. **10** La
 cafu jmoo¹o 'in joo²¹ jiin¹ lo la joon 'in dyiatyúuin² tsacøøi¹³ do
 gasii²¹i wojní¹i tyani 'in tyín¹ li silií²¹² do joon gaun'goo¹o 'in seein²¹
 coon²¹ tøø²mo do. Joon gasii²¹i coronas tya'a tyani li silií²¹² do joon
 gajin²in:

11 Ña'ñu¹u' Dios tyii¹i, jiin¹³ 'nu-u tíi²u wa'a 'i²u'u 'e 'ya²gi,

joongi 'e un'goo¹ tsá² 'nu coon¹³ to² 'oo²¹o'o.

Tsu 'nu-u gajmaa²¹a jilaa²¹ 'e sá² joon tsu 'wii¹³ gali'in²¹²mo'o la joon
 galisá² 'e sá², joon sá²gi ca nano.

'E jí² taa¹³ sellos lí¹ cera coon¹³ Cordero do

5 1 Joon gamóo³oo 'e san¹² 'in tyín¹ li silií²¹² do li cwoo²¹o tsáa¹ coon²¹ jí² 'e sipéi¹ siseen¹³ dyá¹ sellos taa¹ coon¹³ cera. Joon 'e jí² do taa¹³ júu³ la ji tún² taain²¹². 2 Joon gamáa¹na jaain²¹ ángel 'in 'gøøi¹³ 'áai¹. Joon 'in ángel do gaunngii¹i coon¹³ júu³ tá²:

—¿'in 'in tñi² iná² 'e jí² lo joon ifiin¹in 'e sellos tya'a?

3 Pe jo gatsee²¹i jiin¹³ jaain²¹ 'in lí² ná² jon'gi 'in lí² jóø² 'edo. Jo gatsee²¹i fu ñu'fú² jon'gi fu juncwii²¹ jon'gi li nu' 'wó². 4 Joon gaci¹oo 'áai¹ tsu 'wii¹³ jo gatsei² jiin¹³ jaain²¹ 'in tñi²i ná² jon'gi 'in jóø² 'e jí² do. 5 Joon gajin² jaain²¹ jee²¹² 'in tsacøøi¹³ do sií²¹i jna:

—Jo cii²¹gi'i, tsu no-o siin¹³ jaain²¹ jún² tya' 'lii²¹² tsacøøi¹³ Judá, joon lawa jaain²¹ 'Yiia² León 'ii. Jún² tya' 'lii²¹² røøi¹³ David 'ii joon tsu 'wii¹³ gali¹o gatñi² ná² 'e jí² do joon lí² fiin¹in 'e dyá¹ sellos tya'a.

6 Joon gajóø³øø, joon gamáa¹na sin¹² do Jesús 'in gateein² tsá² tsaa¹ crúu¹ do 'in líi¹ la líi¹ jaain²¹ joo'saa²¹ xuui²¹² 'e jngaai¹³ tsá² tya' tsaa² tya' tsá² 'in sii²¹ coon¹³ juuñi¹, Cordero. Joon Jesús do siin¹³in jee²¹² li silií²¹² do joon jee²¹² 'in tyúuin² joo²¹ jiin¹ do joon jee²¹² 'in tsacøøi¹³ do. Tyaan¹o li² li sicwuu¹ mo gajngaai¹³ tsá² 'ii líi¹ lawa coon²¹ fa².

Joon tsí² dyá¹ moofi³ tya'a joon sá² dyá¹ unní¹i. Joon 'e dyá¹ unní¹i do 'e lí¹ dyá¹ espíritus tya' Dios 'in gasii¹in la 'úui¹ cwoo¹³ juncwii²¹.

7 Joon 'in Jesús do ngóo¹ son²o 'e jí² 'e san¹²a 'in tyín¹ li silií²¹² do cwoo²¹o tsáa¹. 8 Joon mo gason¹²on 'e jí² do joon 'in tyúuin² joo²¹ jiin¹ do coon¹³ 'in dyiiatyúuin² tsacøøi¹³ do gasii²¹i wojní¹i tyani li sin¹² Jesús do. Joon jileei²¹ 'in tsacøøi¹³ do san¹²an jmai² coon²¹ tuntuu²¹. Joon san¹²an jmai² coon²¹ tsuu² pi³ li jmai² cwanáa¹ 'e taa¹³ fuusún². Joon lawa júu³ tyú² tya' tsá² jmoo¹o la to² tyu² Dios 'e fuusún² do.

9 Joon ga'øø¹ø 'in tsacøøi¹³ do coon²¹ canto 'mí² 'e jin¹²:

Tñi²mo'o cón²on 'e jí² sipéi¹ do joon 'e fiin¹u'u sellos tya'a, tsu gajngaa¹²mo tsá² 'nu joon coon¹³ jmi¹ 'øø¹u'u galee¹u'u jna'a cwáain¹ tya' Dios Jmii²¹. Joon jna'oo'o líi¹na'a jún² tya' jileei²¹ nii² tsá² taain²¹² ni cwoo¹³ juncwii²¹.

Foo¹³oo'o jilaa²¹ jmí¹ 'e sá² ni cwoo¹³ juncwii²¹.

Tsá² 'in jalíin² jilaa²¹ fuu²¹ pi² joongi jilaa²¹ naciones líi¹ jna'a.

10 Joon gajmée¹u'u 'e líi²na'a lawa røøi¹ joongi untsá² tya' Dios tyi'. Joon ityu²oo'o to² ni cwoo¹³ juncwii²¹.

11 Joon gajóø³øø joon ganúu³uun faa²¹a ángeles fúui¹ 'in taain²¹² cu' li li silií²¹² do joon li taain²¹² 'in joo²¹ jiin¹ do coon¹³ 'in tsacøøi¹³ do. Fúui¹ 'áa¹mo 'in taai² do, millones coon¹³ millones. 12 Joon faa²¹a coon¹³ júu³ tá² líli¹ jin²in:

Tñi²mo 'in joo'saa²¹ xuui²¹² do 'in gajngaai¹³ tsá² 'e 'ii²¹i jilaa²¹ to² coon¹³ jilaa²¹ 'e tyiin² líli¹.

Tñi²mo 'øøi²¹-tsi jilaa²¹ 'e jmi¹-tsi joongi wa' pí² tya'a.

Tíi²mo jon 'e un'goo¹o tsá² 'ii, cwo¹o tsá² 'ii jilaa²¹ 'e 'ya²gi coon¹³ jilaa²¹ 'e 'ø¹ tsá².

13 Joon ganúu³oo faa²¹a jileei²¹ 'in taain²¹² fu ñu'fú² coon¹³ 'in taain²¹² ni cwoo¹³ juncwii²¹ coon¹³ 'in taain²¹² li' cwoo¹³ nu' coon¹³ 'in taain²¹² nu' jmi'ni³ coon¹³ jileei²¹ 'in taain²¹² do gajin²in:

Cwolí² tya' 'in tyíin¹ li silií²¹² do jilaa²¹ 'e 'ø¹ tsá² coon¹³ jilaa²¹ 'e un'goo¹ tsá² coon¹³ jilaa²¹ 'e 'ya²gi coon¹³ jilaa²¹ 'ii²¹ 'e sá².

Cwolí² jon tya' 'in joo'saa²¹ xuui²¹² do jilaa²¹-a coon²¹ tøø²mo.

14 Joon 'in tyúuin² joo²¹ jiin¹ do gajin²in:

—Amén, 'e 'øøi²¹-tsi tsá² cwolí² la joon.

Joon 'in dyiiatyúuin² tsacøøi¹³ do gasii²¹i wojní¹i joon gaun'goo¹o 'in seein²¹ coon²¹ tøøi² do.

Mo gafiin¹in 'e dyía¹ sellos do

6 **1** Joon gamóo³oo mo gafiin¹in Jesús, 'in líii¹ 'in joo'saa²¹ xuui²¹² do, gafiin¹in 'e sello nifu jee²¹² dyía¹ do. Joon ganúu³uun lawa'a ga'oon¹on cwáain¹ 'ná³ faa²¹ jaain²¹ joo²¹ jiin¹ do joon jin²in:

—iNa¹, ñijøø²du'!

2 Joon gajøø³oo joon gamáa¹³na jaain²¹ cwa² taai²¹. Joon 'in tsá² tyíin¹ cwa² do san¹an coon²¹ arco. Joon ga'ii²¹i coon corona joon cwo'íi¹i gali¹o joon la joon ilii¹gi.

3 Joon mo gana¹ 'in joo'saa²¹ xuui²¹² do 'e sello li tí² tún² ganúu³uun jin² 'in joo²¹ jiin¹ li tí² gáí¹:

—iNa¹, ñijøø²du'!

4 Joon gacwo'íi¹i jaain²¹gi cwa² yúuin². Joon ga'ii²¹i 'in tyíin¹ cwa² do coon²¹ ñí³ espada fee¹ joon ga'ii²¹i joon júu³ 'e jmá¹ tsá² 'eei¹ ruu²¹i joongi ca ijngai² ruu²¹i la jaain²¹ la jaain²¹.

5 Joon mo gafiin¹in Jesús, 'in líii¹ 'in joo'saa²¹ xuui²¹² do, 'e sello li tí² 'ni¹ ganúu³uun jin² 'in joo²¹ jiin¹ li tí² gaai²¹:

—iNa¹, ñijøø²du'!

Joon gajøø³øø joon gamáa¹³na jaain²¹gi cwa² laa²¹. Joon 'in tyíin¹ cwa² do san¹an coon²¹ cwaa¹³ 'ii²¹. **6** Joon ganúu³uun coon²¹ júu³ jee²¹² 'in tyúui² joo²¹ jiin¹ do 'e jin²in:

—Coon²¹ cwaa¹³ mi¹³ trigo tyíin¹ 'e jnaa² tsá² jee²¹² coon²¹ jmií²¹² la joon jon 'ni¹ cwaa¹³ mi¹³ cebada tyíin¹ 'e jnaa² tsá² jee²¹² coon²¹ jmií²¹². Pe aceite jo sá² jon'on jmi¹³ mi¹³ wuunjøø¹³ jo sá².

7 Joon mo gafiin¹ Jesús 'e sello li tí² tyán² núu³uun jin² 'in joo²¹ jiin¹ li tí² tyúuin²:

—iNa¹, ñijøø²du'!

8 Joon gajøø³øø joon gamáa³na jaain²¹gi cwa² néei². Joon 'in tyíin¹ cwa² do sii²¹ 'Mó¹, joon caluu-u jó² jaain²¹ 'in tyu² to² li taai² 'lii²¹². Joon ga'ii²¹ 'ido 'e tyu² to² catyuui¹³ tsá² taain²¹² juncwii²¹ ijngaa¹³i coon¹³

'nii²¹ joongi coon¹³ 'oo² joon coon¹³ jmoowúu¹ joongi coon¹³ joo²¹ 'lii¹³ taain²¹² juncwii²¹.

9 Mo gafiin¹ Jesús 'e sello li tí² ñá² gamáa¹³ na nü' altar 'in almas tya' tsá² 'in najúin¹ 'wii¹³ cwáain¹ tya' júu³ tyú² tya' Dios Jmii²¹.

Nigajngaa¹³ mo tsá² 'ii 'wii¹³ i jin²¹ 'in 'e jai² líi²¹ Jesús. 10 Joon jin² 'in almas do coon¹³ júu³ tá²:

—Ñáñu¹ 'u', ñliigi ijmaa²¹ 'a 'ii²¹ tyii'i? Tsu jiin¹³ cafu jo mo cuu¹³ 'u 'e jmoo²¹ o jiin¹³ la júu³ 'ii²¹ i. ñliigi ijmaa²¹ 'a 'ii²¹ tyii'i icon¹³ tyii'i tya' 'in gajngaai¹² jna'a 'in taain²¹² juncwii²¹?

11 Joon jilee²¹ mo 'ido ga'ii²¹ i jmai² siin¹³ 'in taa²¹ joongi coon²¹ júu³ jin²¹ 'in sii²¹ i 'ii:

—Jaan¹ duu' cata ce tsín² júuin² jilee²¹ tsaruu²¹ naa' 'in jmoo¹ o to² tyu² Cristo la nigajún² naa'.

12 Joon mo gafiin¹ Jesús 'e sello do li tí² jnúu² gajóø³øø joon gajøø²¹ 'wó² líli¹. Joon ñi¹ coonti galiniuui²¹. Joon sii²¹ do galíi¹ lawa jmi¹ coonti. 13 Joon núu¹ gi gaxuu²¹ i ni cwoo¹³ juncwii²¹ la xuu²¹ mi¹³ cwaríi³ røø²¹ mo 'íi²¹ tyí² tá². 14 Joon juncwii²¹ gatsü² u, galí² lawa mo'jr² gapé¹ mo. Joon jilaa²¹ moo²¹ coon¹³ jilaa²¹ cwoo¹³ tyuun²¹ roon¹ ni jmi¹ ñi¹³ galisíi² mo 'aan² tya'a. 15 Joon 'in røøi¹³ coon¹³ tsatyii² coon¹³ 'in sá² cuu² coon¹³ 'in tyu² to² 'láa² coon¹³ 'in 'oo¹ o to² cáan² mo coon¹³ tsá² tañíi² coon¹³ 'in jmoo¹ to³ tya' tsá² xeei²¹ ga'mee²¹ mo yaai tsi too²¹ xá² joongi jee²¹² 'loo²¹² tsa¹ moo²¹. 16 Joon gajin²¹ 'in sii²¹ i 'e moo²¹ coon¹³ 'loo²¹² do:

—Jlii²¹² jna'a, joon 'mé¹ u'u jna'a 'e jo nii¹ i jna'a 'in tyiin¹ li sili²¹² do. Un'øøi¹³ jna'a coon¹³ 'e wúu¹ i'e² Jesús jna'a.

17 Tsu nigacwaa²¹ 'e jmi²¹² i'e¹ Dios wúu¹ joon, ñiin lí² taa²¹?

Tyii¹³ 'in Dios 144,000 tsá² Israel

7 1 Mi yuu¹³ lo gamáa¹ na tyúuin² ángeles 'in téein² ji tyún² tyuui¹³ juncwii²¹. Joon 'in ángeles do jo cwó² wa'a 'í¹ tyí² la caain²¹. Jo cwó² 'í¹ tyí² jon'gi ni cwoo¹³ 'wó² jon'gi ni jmi¹ ñi¹³ jon'gi jee²¹² jiin¹³ coon²¹ 'mó². 2 Gamáa¹ na jaain²¹ gi ángel 'in jó² li lí¹ 'yeei²¹ ñi¹ joon san¹ 'ido coon²¹ sello tya' Dios Jmii²¹ 'in jiin¹. Joon 'in ángel do gatø²ø 'in ángeles tyúuin² do 'in lí² jmá¹ 'nii²¹ tya' cwoo¹³ 'wó² coon¹³ jmi¹ ñi¹³. Gajin²¹ 'in sii²¹ i 'in ángeles tyúuin² do:

3 —Jo 'laa²¹² aa' tya' cwoo¹³ 'wó² jon'gi tya' jmi¹ ñi¹³ jon'gi tya' 'mó² ca galí² tsaa²¹ a'a sello tya'tyi² tya' tsá² jmoo¹ o la to² tyu² Dios Ñu¹ u'.

4 Joon ganúu³ uun jøøi'ti seein²¹ 'in ga'ii²¹ 'e sello do tya'tyíi¹. Joon gatí² coon²¹ cíein¹³ mil tsi tunló¹ tsigi tyún² mil tsá² la jee²¹² coon'tya. Jilee²¹ 'in tsá² do jún² tya' 'lii²¹² tsacøøi¹³ tsá² Israel. 5 Dyatun¹ mil jún² tya' 'lii²¹² tsafeei¹ Judá ga'ii²¹ i 'e sello do. Joon dyatun¹ milgi jún² tya' 'lii²¹² tsafeei¹ Rubén ga'ii²¹ i 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tya' 'lii²¹²

tsafeei¹ Gad ga'ii²¹ 'e sello do. 6 Dyatun¹ mil jún² tya' 'lii²¹² tsafeei¹ Aser ga'ii²¹ 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tya' 'lii²¹² tsafeei¹ Neftalí ga'ii²¹ 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tya' 'lii²¹² tsafeei¹ Manasés ga'ii²¹ 'e sello do. 7 Dyatun¹ mil jún² tya' 'lii²¹² tsafeei¹ Simeón ga'ii²¹ 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tya' 'lii²¹² tsafeei¹ Leví ga'ii²¹ 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tya' 'lii²¹² tsafeei¹ Isacar ga'ii²¹ 'e sello do. 8 Dyatun¹ mil jún² tya' 'lii²¹² tsafeei¹ Zabulón ga'ii²¹ 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tya' 'lii²¹² tsafeei¹ José ga'ii²¹ 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tya' 'lii²¹² tsafeei¹ Benjamín ga'ii²¹ 'e sello do.

Gamáa¹na tsá² fúui¹ 'in tyi² 'mi² taa²¹

9 Mo ngayuui¹³ joon gamáa¹na tsá² fúui¹ líi¹ 'in téein² tyani li silii²¹² do joongi tyani Jesús. 'In tsá² fúui¹ do jalín² la 'ui juncwii²¹. Líi¹mo jilaa²¹ 'nii²¹ tsá², faa²¹o jilaa²¹ 'nii²¹ jmi¹ 'e sá². Jalín² la caain²¹ fuu²¹. Joon 'áai¹ fúui¹ ca jo lí² un'íi²in tsá² 'ii. Joon 'in tsá² fúui¹ do tyi² 'mi² taa²¹ joon san²an jmai² coon²¹ nii²¹² moo²¹ untyia². 10 Joon 'in tsá² do 'oo¹o tá² líi¹ joon jin²in:

Ñáñu¹ Dios Jmii²¹, 'in tyín¹ li silii²¹², coon¹³ Jesús gacwoo¹o 'e gatiin¹³na'a.

11 Joon téein² 'in ángeles la caain²¹ co' li téein² 'in tsacøøi¹³ coon¹³ 'in tyúuin² joo²¹ jiin¹ li silii²¹² do. Joon 'in ángeles do gatsaa²¹a níi¹ niwó² tyani li silii²¹² do joon gaun'goo²¹o Dios Jmii²¹. 12 Joon gajin²in:

iAmén! Cwoli² jilaa²¹ 'e 'ø¹ tsá² tya' Dios Ñu¹u'.

Cwoli² tya'a jon 'e 'ya²gi coon¹³ jilaa²¹ 'e 'í¹-tsi tsá².

Cwocwó² tsá² maa¹³i coon¹³ jilaa²¹ 'e un'goo²¹o tsá² 'ii.

Cwoli² jilaa²¹ 'ii²¹ 'e sá² coon¹³ jilaa²¹ wa' pí² tya'a coon²¹ tøø²mo.

Amén.

13 Joon jaain²¹ jee²¹² 'in tsacøøi¹³ do gaunngii¹i sii²¹i jna:

—¿'In 'in no 'in tyi² 'mi² taa²¹? ¿Xiiafu jalín²?

14 Joon gangí³in:

—Ñí²o'o, tsañuu¹.

Joon gajin²in sii²¹i jna:

—'In no 'in niganii²¹² wúu¹ 'áai¹ joon nigaruun¹un siin³in 'e lí² taa²¹ coon¹³ jmi¹ 'øøi² Jesús. 15 Tsu 'wii¹³ joon táan¹in tyani li silii²¹² tya' Dios Jmii²¹ joon jmoo¹o la 'woo¹ jmi¹ la to² tyu²u inuu cwo¹ tya'a. Joon 'in tyín¹in li silii²¹² do 'áai¹ un'øøi¹³ 'ii. 16 Joon jo inii²¹²gi wúu¹ wa'a tyá² un'áa¹i jon'gi unjmúui²gi. Jon'gi nii²¹²gi wúu¹ tya' 'yiaa²¹ jon'gi lí²gi tyíi² 'yiaa²¹. 17 Tsu Jesús, 'in siin¹² tuntsa' li silii²¹² do, 'in 'á¹ 'ii lawa'a joo'saa²¹ tya'a. Joon itsajée¹i li náa¹ jmi²¹ 'e cwó¹o juncwii²¹ tya' tsá². Joon Dios Jmii²¹ iuntyuun²¹ jmi²¹ 'e gatoo²¹ unníi¹.

Fiin¹ Jesús 'e sello li tí² dyá¹

8 1 Joon mo gafiin¹ Jesús 'e sello do li tí² dyá¹ ga'íi² tii² coon²¹ tsa² hora fu ñu'fú². **2** Joon gamáa¹na 'in dyái¹ ángeles 'in téen²in tyani Dios Jmii²¹ joon ga'ii²¹i la jaain²¹ la jaain²¹ coon²¹ trompeta. **3** Joon gacwéi¹ jaain²¹gi ángel joon gajmaa¹a siin¹²in nu' altar do. San¹² 'ido coon²¹ ñí³ cwanáa¹ 'e taa¹³ fuu²¹² sún². Joon ga'ii²¹i fuu²¹² sún² 'láai² 'e jún² tyani Dios Jmii²¹. Joon la jee²¹² gajún² 'e fuu²¹² sún² do ni altar lí¹ cwanáa¹ 'e si² tyani li silií²¹² do gajma² 'in ángel do júu³ Dios cwáain¹ tya' 'e júu³ tyú² 'e gafaa²¹a 'in jmoo¹o la to² tyu² Dios do. **4** Joon 'e júu³ tyú² do gasoo¹o caan²¹mo coon¹³ unñi² tya' fuu²¹² sún² do fu li tyíin¹ Dios Jmii²¹. **5** Joon 'in ángel do gaunrøøi¹ coon¹³ jí² coo¹ ni altar do 'e ñí³ tya' fuu²¹² sún² joon gapi² ni cwoo¹³ juncwii²¹. Joon ganii²¹ tá², ga'oon¹on cwaainná³, galí² jí² 'áai¹ joon gajøø²¹ 'wó² mo gatoo²¹ ñí³ do ni 'wó².

Mo ga'iin² trompeta do

6 Joon 'in dyái¹ ángeles do gatyaa¹ tyú² 'e xuu¹u lúu¹ tya'a. **7** Joon 'in ángel nifu gaxuu¹u lúu¹ tya'a joon tsifu gaxuu²¹ tsí¹ coon¹³ jí² sicaai¹³ jmi¹ ni cwoo¹³ juncwii²¹. Joon catyuui¹³ lí¹gi cwoo¹³ juncwii²¹ gacoo²o caan²¹mo gacoo²o coon¹³ catyuui¹³ lí¹gi jilaa²¹ 'mó² la joon jon nuu²¹ røø²¹. **8** Joon 'in ángel li tí² gái¹ gaxuu¹u lúu¹ tya'a joon gaxuu²¹ ni jmi'ñi³ lawa coon²¹ moo²¹ fee¹ 'e coo²¹ jí². Joon catyuui¹³ lí¹gi 'e jmi'ñi³ galí² jmi¹. **9** Joon catyuui¹³ lí¹gi jileei²¹ joo²¹ táai² nu' jmi'ñi³ gajúun²mo. La joon jon barco gafiin²mo. **10** Joon 'in ángel li tí² gaai²¹ gaxuu¹u lúu¹ tya'a joon jaain²¹ núu¹ feei¹ lí¹i lawa coon jí² taa²¹ gatøø²¹i fu yu' juncwii²¹. Gatøø²¹i jee²¹² catyuui¹³ lí¹gi ni jmi²¹ coon¹³ li 'yá² jmi²¹. **11** Joon 'in núu¹ do sii²¹ 'Oo²¹ Tyi¹. Joon catyuui¹³ lí¹gi jmi²¹ galityi¹. Joon fúu¹mo tsá² gajúin¹ 'wii¹³ galityi¹ jmi²¹ do. **12** Joon 'in ángel li tí² tyúuin² gaxuu¹u lúu¹ tya'a joon galiniuu¹i catyuui¹³ lí¹gi ñi¹ la joon jon catyuui¹³ lí¹gi sii²¹ coon¹³ núu¹ galiniuu¹i. Joon catyuui¹³ lí¹gi jmi²¹² jo gatí² 'yiia²¹ la joon jon li 'woo jo jná² joo²¹gi sii²¹.

13 Joon gamáa¹na jaain²¹ ángel 'in 'ii¹i tuntsa¹ ñu'fú². Joon ganúu³uun jin²in:

—i'Áai¹ fúu² lí¹na 'in tsá² taain²¹² juncwii²¹ mi xuu¹u 'in gaai²¹ ángeles catyaa²¹² do lúu¹ tya'a!

9 1 Joon 'in ángel li tí² 'ñeei² gaxuu¹u lúu¹ tya'a. Joon gamáa¹na jaain²¹ 'in líi¹ núu¹ 'in gatøøi²¹ ni cwoo¹³ juncwii²¹ joon ga'ii²¹i jonñi³ tya' too²¹ tyí² li sityú². **2** Joon ganá¹ 'ido 'e too²¹ tyí² li sityú² joon ga'yeei²¹ 'unñi² lawa li 'yeei²¹ 'unñi² tya' too²¹ horno fee¹. Joon

galinuu²¹ ñi¹ coon¹³ tyí² 'wii¹³ 'e 'unñi² do-o. **3** Joon jee²¹² 'unñi² do ga'weei¹ sinii²¹ 'in gangi¹ ni cwoo¹³ juncwii²¹. Joon ga'ii²¹ to² i'ii²¹ tsá² la 'ii²¹ ticún³ taain²¹² juncwii²¹. **4** Pe ga'ii²¹ to² 'e jo lí² 'lää¹ a tya' nuu²¹ sá² juncwii²¹ jon'gi tya' jilaa²¹ 'e røø²¹ jon'gi 'mó² jiin¹³ 'in tsá² 'in jo mo ga'ii²¹ 'e sello do tya' Dios Jmii²¹ tya'tyí¹ lí² jmee²¹ 'i. **5** Pe jo cwéei¹ jngaa¹³ 'in tsá² do jiin¹³ lí² 'e tsá² wúu¹ la lí² mo 'ii²¹ ticún³ tya' tsá². I'e¹ wúu¹ tsá² ce tsín¹ 'néei² sii²¹. **6** Joon jee²¹² 'e jmii²¹² joon ijúuin¹-tsi tsá² xiiala ijúun²in pe jo ityii²¹a. Joon xufiin¹³ 'iin²¹²in júun²in pe 'in 'mó¹ tya'a intsawíin²mo.

7 Joon 'in sinii²¹ do líi¹ la líi¹ cwa² 'in nigatyaa¹ tsá² tyú² tya' 'nii²¹. Joon yu' tyí¹ si² lawa coon²¹ corona lí¹ cwanáa¹. Joon ní¹ lí¹ la lí¹ ni² tsañuu¹. **8** Tyán² 'in sinii²¹ do jñutyi² tsamí² joon tsí² moojóon¹on la lí¹ moojóon¹ 'yia² león. **9** Tyí² cuerpo tya' sinii²¹ do ñi³ joon mo 'ii¹ joon 'iin² cwáa¹ la 'iin² mo cwiin¹in cwa² fúui¹ jnuu¹u care' tsalíin²in lí¹ náa¹ 'nii²¹. **10** Joon 'in sinii²¹ do tyaan¹ moocúun¹ ticún³. Lí²-i 'i¹ coon¹³ moocúun¹ do. Joon nuu¹³un to² 'néei² sii²¹ wa'a jmee²¹ tsá². **11** Joon seein²¹ jaain²¹ 'in tyu² to² 'in sinii²¹ do, 'in ángel tya' lí¹ sityú² tyu² to² 'ii. Joon 'in ángel do sii²¹ Abadón coon¹³ jmí¹ tsá² Israel joon coon¹³ jmí¹ griego sii²¹ Apolión. 'E 'øøi²¹-tsi tsá² Apolión do 'in 'iin² jilaa²¹ 'e sá².

12 Coon¹³ la joon gangíi¹ coon²¹ fa'í³ pe tún²gi fa'í³ ijó¹.

13 Joon 'in ángel lí¹ tí² jnúui² gaxuu¹u lúu¹ tya'a. Joon ganúu³uun coon²¹ júu³ jó² fu ni altar lí¹ cwanáa¹ 'e tsí³ tyún² moofi³, coon²¹ la coon²¹ tyuu¹³ altar do. 'E altar do si²i tyani Dios Jmii²¹. **14** Joon 'e júu³ ganúu³uun do tya' ángel lí¹ tí² jnúui² 'in san² lúu¹ joon jin²in 'e júu³ do:

—Láa²-i 'in ángeles tyúuin² 'in táai² si'núui¹³ tyan² jmii²¹ fee¹ sii²¹ Eufrates.

15 La joon galáai² 'in ángeles tyúun² do 'e tsajngaa¹³i catyuu¹³ líi¹gi tsá². Joon tya' jmii²¹² joon nigatyaa¹ 'in ángeles do tyú² tya'a 'e jngaa¹³i tsá². Joon sijáan¹an hora, jmii²¹², sii²¹, jiin²¹ 'e laai²¹. **16** Joon ganúu³oo jøøi¹³ 'lää² tya'a seein²¹ 'in néei¹ cwa² joon tí² tún² cíein¹³ millones.

17 Gamáa¹na 'in cwa² do lawa'a 'e cí³oo joon 'in néei¹ cwa² do toon²¹²o ñi³ ni tsí¹ joon 'yu' 'in¹ yúun² coon¹³ røø²¹ coon¹³ náa². Joon po'tyi² cwa² do lí¹ la lí¹ po'tyi² león. Joon 'yeei²¹ jí² moo'oo²¹²o coon¹³ unñi¹ coon¹³ azufre. **18** Joon catyuu¹³ líi¹gi tsá² 'in gajúuin¹ coon¹³ 'e 'ni¹ 'ii¹³ 'e ga'yeei²¹ 'oo²¹² cwa² do. **19** 'In cwa² do jmáa¹ 'nii²¹ tya' tsá² jiin¹³ coon¹³ 'oo²¹²o joon coon¹³ moocúun¹un tsu moocúun¹un lí¹ la líi¹ mii²¹ tsí³ po'tyí¹i joon coon¹³ joon jmoo¹o 'nii²¹ tya' tsá².

20 Pe 'in tsá² catyáai² 'in jo mo júin¹ mo gangóo¹ wúu¹ tya' cwa² do jo gajoo²¹-tsi 'e gó² jmoo¹o. Jo gajoo²¹-tsi un'goo²¹o jileei²¹ espíritu gó² jon'gi gajoo²¹-tsi 'e jo un'goo²¹o dioses tya'a 'in gajmeei¹ tsá² 'e lí¹ cwanáa¹ si cwataa²¹ 'ee si ñi³ yúun² 'ee si cuun²¹² 'ee si 'mó² 'ee. Tsá²-a gajmee¹ 'i, joon jo lí² jøø²ø jon'gi lí² núu²un jon'gi lí² ngí¹ tii¹. **21** La joon jon 'in tsá² do jo gatyui²-tsi 'e jo jngaa¹³i tsá², jo gatú²u 'e jmoo¹o 'e

loo¹o la joon jo gatú²u fee²¹i tsamí² tya' tsá² xeei²¹. Jo gatú²u jmoo¹o 'uun²¹.

Gamáa¹na ángel 'in san²an coon²¹ jí² pi³

10 1 Joon gamáa¹na jaain²¹gi ángel 'in 'gøøi¹³ 'in gajgáa¹i fu ñu'fú². Tyíin¹³in jní¹ joon coon²¹ cuuntuu²¹ tsí³ yu' tyíi¹i. Joon ní¹i jii¹ la jii¹ ñi¹. Joon tyúu¹u silí²-i jí². 2 Joon san²an coon²¹ jí² pi³ sinii¹³ joon gasi²i tii² li' tsáa¹ ni jmi'ñi¹³ joon tii² li' tooin²¹² gasi²i cwoo¹³ tyuun²¹. 3 Joon ga'oo¹o tá² liili¹ la 'oon¹on 'yiia² león. Joon mo ga'oo¹o 'in ángel do joon ga'oon¹on cwaain'ñá³ dyía¹ naa¹³ lawa 'e gafaa²¹o. 4 Joon mo ngayuui¹³ ga'oon¹on cwaain'ñá³ dyía¹ naa¹³ do itóon³oon ni mo'jí² júu³ tya'a pe ganúu³uun coon²¹ júu³ jó² fu nu'fú² jin²in sii²¹i jna:

—Ma² 'e júu³ 'uui²¹ ganuu²un mo ga'oon¹on cwaain'ñá³ dyía¹ naa¹³ do. Jo toon¹³on ni mo'jí².

5 Joon 'in ángel 'in gamáa¹na siin¹²in ni jmi'ñi¹³ coon¹³ cwoo¹³ tyuun²¹ gasaa¹³a cwoo²¹o tsáa¹ fu ñu'fú². 6 Joon ga'éé¹³mo Dios 'in seein²¹ coon²¹ tøø²mo 'in gajmaa¹a ñu'fú² coon¹³ po³ juncwii²¹ coon¹³ jmi'ñi¹³ coon¹³ jilaa²¹ 'e sá². Ga'éé¹mo, gajin²in:

—Jo 'ee li'ñi²¹²gi; 7 tsu mi tí² 'ii²¹ ixuu¹u ángel do li tí² dyái¹ joon itsé¹mo júu³ 'úuin² tya' Dios 'e gacwo²o Dios tsá² tya'a 'in gacwoo¹o júu³ tyú² tya'a calii.

8 Joon 'e júu³ ganúu³uun jó² fu ñu'fú² gajin²in gasii²¹i jna tún¹:

—Cwotyán² 'e jí² san² 'in ángel siin¹²in ni jmi'ñi¹³ coon¹³ cwoo¹³ tyuun²¹.

9 Joon gangó³oo li siin¹²in 'in ángel do joon gamí³ii 'e jí² pi³ 'e san²an. Joon gacwo¹o jna. Joon jin²in sii²¹i jna:

—Jun¹³ 'e jí² lo, joon fiin¹³in joon ñi¹³in joon iliróo² nu' 'óo¹³o la róo² to² pe mi tisi¹³ nu' tuu¹u ilityi¹.

10 Joon gacón³oon 'e jí² pi³ san²an ángel do joon gaffin³iin, gani²¹iin. Joon nu' 'óo³oo galiróo² la róo² to² pe mo ngayuui¹³ gani²¹ii galityi¹i nu' tu³uu. 11 Tsifu gajin²in sii²¹i jna:

—Ná¹ cwocwo²o júu³ tyú² tya' Dios cwáain¹ tya' tsá² fúui¹ la joon cwáain¹ tya' naciones xiia²¹. Joon la caain²¹ li faa²¹ tsá² jmí¹ xiia²¹ joon tyani røøi¹³ 'ná² cwo²o júu³ tya' Dios.

Gamóo³oo 'ee ilí² tya' gáí¹ tsá² 'in cwoo¹o júu³ tya' Dios

11 1 Joon gacwo¹o jna ca'no' tó² 'e tya¹ tsá² 'ii²¹ joon jin²in sii²¹i jna:

—Ráan²u, tya¹ 'ii²¹ tya' inuu cwo¹ fee¹ tya' Dios Jmii²¹ coon¹³ ni altar. Un'íi²in jii¹ti taai² un'goo²¹o Dios inuu cwo¹ do. 2 Pe jo tya¹ 'ii²¹ 'in'yíia² cwo¹ tsu tya' tsá² seein²¹ li wíin² 'in jo líi¹ tsá² Israel. Joon 'in tsá² seein²¹ wíin² do i'láa¹a tya' 'e fuu²¹ li cwai¹³ lo ce tsín¹ tunláí¹ sii²¹

tsi gáí¹. **3** Jna-a isí³na gáí¹ tsá² tyiia 'in faa²¹a cwáain¹ tyiia ce tsín¹ 'ni¹ jiin²¹ tsi ca'no'. Joon 'in tsá² gáí¹ do ityi²¹i 'mi² lí¹ tyiia²¹².

4 Joon 'in gáí¹ tsá² tyiia do líi¹ tún² 'mó² olivo joongi líi¹ tún² ñi³ taa¹³ cera 'e táan² tyani Dios Jmii²¹ 'in tyu² to² juncwii²¹. **5** Joon wa 'iin²¹²in tsá² 'lá¹ tya' 'in gáí¹ tsá² do i'yei² jí² moo'oo²¹²o, joon injúun¹in coonti jileei²¹ 'in 'eei¹ 'ii. Joon coon¹³ la joon ijúun¹in jileei²¹ 'in 'iin²¹²in 'lá¹ tya'a. **6** Joon 'in tsá² gáí¹ do lí²-i tyu² to² wa'a jo jó² jmi¹ la 'ii²¹² ifaa²¹ a cwáain¹ tya' Dios la joon lí²-i tyu² to² lijmi¹ jmi²¹. Joon doñi'ee 'ii²¹ 'iin²¹²in lí²-i 'e¹ e tsá² taain²¹² juncwii²¹ 'láai² 'ii¹³ jmoowúu¹. **7** Pe mo gatsín¹ cwoo¹o 'in gáí¹ tsá² do júu³ tya' Dios 'in joo²¹ 'líi¹³ 'in gacwo'í¹ i li sityú² do itéen¹in coon¹³ 'in gáí¹ do joon ilii¹ 'i ido ijngaa¹³ mo 'in 'líi¹³ 'in tsá² gáí¹ do. **8** Joon 'in gáí¹ 'líi²¹² do ityiia²¹ jee²¹² 'nú¹ fuu²¹ fee²¹ li gateen¹in Ña'ñu¹u' Jesús tsaa¹ crúu¹³ tya'a. Mo líi¹³ unsii²¹ tsá² 'e fuu²¹ do Sodoma si Egipto 'ee mo 'iin²¹²in jmaa¹ a júu³ 'e gó² gajmaa¹ a 'in tsá² néei¹ do tya' Jesús. **9** Joon jee²¹² 'ni¹ jmi²¹² tsi catyaa¹ ñi¹ 'in tsá² seein²¹ la caain²¹ juncwii²¹, 'in faa²¹ a jilaa²¹ nii² jmi¹, 'in néei¹ la caain²¹ fuu²¹ coon¹³ jilaa²¹ nii² tsá² ijó² 'in gáí¹ 'líi²¹² do tsu jo cwoo¹ i wa'a tsa'áai¹³ tsá² 'ii. **10** Joon 'in tsá² taain²¹² juncwii²¹ ijmaa¹ a jlø³ 'i 'e gajúin¹ 'in tsá² gáí¹ do 'in cwoo¹ o júu³ tyú² tya' Dios Jmii²¹. Jlø³ mo 'áai¹ ca gacwo¹ o ruu²¹ 'i 'e 'yaai¹-tsi la jaain²¹ la jaain²¹. Tsa 'in gáí¹ tsá² do gauntyí²in tsá² taain²¹² juncwii²¹ coon¹³ júu³ tyú² gacwo¹ o. **11** Pe mo gatsín¹ 'ni¹ jmi²¹² tsi catyaa¹ ñi¹ gaunjiin²¹in Dios tún¹ 'in tsá² gáí¹ nijúin¹ do joon jmaa¹ a teen¹in. Joon gafoo¹³ mo jileei²¹ 'in gango¹. **12** Joon tsifu ganúu²un 'in tsá² gáí¹ do coon²¹ júu³ tá² jó² fu ñu'fú² 'e jin²in:

—Ñilín²naa' fu yu' lo.

Joon gasóo²o jee²¹² coon²¹ jni¹ fu yu' ñu'fú² la nii²¹² 'in 'eei¹ 'ii. **13** Tsifu joon gajø²¹gon 'wó² lí¹ joon catyuui¹³ jee²¹² dyá² tsa² 'e fuu²¹ do ga'ín² joon dyá¹ mil tsá² gajúin¹ mo gajø²¹ 'wó² do. Joon 'in tsá² catyáai² do 'in gasáai¹ 'e fuu²¹ do gafoo¹³ mo joongi gaun'goo²¹o Dios Jmii²¹ 'in tyiin¹ ñu'fú².

14 Coon¹³ la joon gangí¹ fa'í³ li tí² tún² pe jo la 'ii²¹² jó¹ fa'í³ li tí² 'ni¹.

Xuu¹u ángel lúu¹ tya'a li tí² dyá¹-i

15 Joon gaxuu¹u 'in ángel li tí² dyá¹ lúu¹ tya'a. Joon gafaa²¹ a júu³ tá² jó² fu ñu'fú² 'e jin²in:

Jilaa²¹ to² sá² juncwii²¹ galí²-i ilí² tya' Ña'ñu¹u' Dios coon¹³ 'in gasii¹in Dios 'in gajmaa¹ a tiin¹³ tsá² 'in sii²¹ Cristo;
joon 'ii 'in tyu² to² coon²¹ tøø²mo.

16 Joon 'in dyiiatyúuin² tsacøø¹³ 'in néei¹ li sili²¹² tya'a tyani Dios Jmii²¹ gajmaa¹ a 'in tuu²¹ i jun²un ni 'wó² 'e un'goo²¹o Dios Jmii²¹.

17 Joon gajin²in:

Cwóo¹³o'o 'nu 'má¹u'u, Ña'ñu¹u' Dios tyii'i, 'in lí² jmá¹ jilaa²¹ 'e
'iin²¹²in.

Seen²¹mo'o ca la mo jée¹, joon seen²¹mo'o la no, joon iñi¹³i.

Cwóo¹³o'o 'má¹u'u tsu niga'ú²u to² fee¹ tyi'i.

Joon 'láa² 'wii²¹² tyu¹²u to².

18 Tsá² taain²¹² juncwii²¹ nigajmaa¹a 'nii²¹-tsi tyi'i

pe la no gatí² 'ii²¹ 'e jo ta²gi'i 'e la jmoo¹o tsá².

Nigatí² 'ii²¹ ijmaa²a 'ii²¹ tya' 'e gó² 'e nigajmaa¹a 'in nigajúin¹.

Joon icwo¹²o tsá² tyi'i 'in gafaa²¹a cwáain¹ tyi'i 'e tii²i.

Joon jileei²¹ 'in tsaa¹-tsi 'nu, jileei²¹ 'in un'goo²¹o 'nu i'ii²¹i 'e tii²i la
tsá² feei¹ tiin¹³ la tsá² 'wéi¹.

Joon i'íin¹u'u 'in 'láa¹ juncwii²¹.

19 Joon ganó¹ cwo¹ fee¹ tya' Dios Jmii²¹ 'e si' ñu'fú². Joon gamóo³oo
cwóo¹ taa¹³ júu³ ga'ii¹ Dios coon¹³ tsá² tya'a tsi inuu cwo¹ do. Joon
galí² jí² cwaain'ná³, ganii²¹, gatyia²¹ cwaain'ná³, joon gajøø²¹ 'wó² joon
gaxuu²¹ tsi¹ liili¹.

'In tsamí² coon¹³ 'in mii²¹ 'lii¹³

12 **1** Joon galí² coon²¹ li² 'e fee¹ 'áai¹ fu yu' ñu'fú²: lawa jaain²¹
tsamí² tyi²i 'mi² 'e li la líi¹ ñi¹ joon 'wii²¹² tii¹i 'ii¹ sii²¹. Joon
'ú² tyí¹i si² coon²¹ corona taain²¹² dyatuuin¹ núu¹. **2** Joon 'in tsamí² do
tyéen¹in yuun²¹. Joon 'oo¹o coon¹³ wúu¹ 'e nii²¹i mo galiseein²¹ yuun²¹
do. **3** Joon coon²¹gi li² galí² tún² fu yu' ñu'fú²: lawa jaain²¹ mii²¹ 'lii¹³
yúuin² 'in sá² dyá¹ po'tyi². Joon tsí³ dyá² moofi³ joon jmai² coon²¹
corona taa¹³ tyí¹i. **4** Joon gaunraan¹³in catyuui¹³ líi¹gi núu¹ si'ii¹³
ñu'fú² coon¹³ moocúun¹un joon gadyee¹³i fu ni cwoo¹³ juncwii²¹. Joon
'in mii²¹ 'lii¹³ do gajaan¹an tyani 'in tsamí² 'in ti lí² liseein²¹ yuun²¹ tya'a
icuu²¹i tsifu mi liseein²¹ yuun²¹ tya' 'ido. **5** Joon galiseein²¹ jaain²¹
xuui²¹² tsañuu¹ tya' 'in tsamí² do. Joon 'in xuui²¹² do ityu²u to² 'ii jilaa²¹
naciones sá² juncwii²¹ coon¹³ coon²¹ 'ii¹³ 'e lí¹ ñí³. Joon tsifu-u gasaa²¹i
Dios yuun²¹ tya' tsamí² do fu li tyiin¹in li silii²¹² do. **6** Joon 'in tsamí² do
gacwiin¹o fu coon²¹ li jo 'in tsá² taain²¹². Do-o nigatya¹ Dios tyú² tya'a
ilicwo¹ 'ido 'e dø¹ø ce tsín¹ 'ni¹ jiin²¹ tsi ca'no'.

7 Mo ngayuui¹³ joon ganá¹ 'nii²¹ fu ñu'fú². Joon 'in ángel 'in tyiin²gi
sii Miguel coon¹³ ángeles tya'a catyáai² gatéen¹in coon¹³ 'in mii²¹ 'lii¹³.
Joon 'in mii²¹ 'lii¹³ do coon¹³ 'ii¹³ tya'a gatéen¹in coon¹³ 'in ángeles
tyú¹ **8** pe jo galí² 'in 'lii¹³. Joon jo lisá² 'áan³ tya'a fu ñu'fú². **9** Joon
coon¹³ la joon ga'wóo²i 'in mii²¹ 'lii¹³ do fu ñu'fú². 'In mii²¹ 'lii¹³ do
sii²¹o jon 'in 'lii¹³; sii²¹o jon Satanás. Ca la mo 'wiin²¹² gacón² 'in mii²¹
'lii¹³ do tsá² taain²¹² juncwii²¹ too². Joon gapí²in Dios 'in mii²¹ 'lii¹³ do
ni cwoo¹³ juncwii²¹ coon¹³ 'ii¹³ tya'a.

10 Joon ganúu³uun coon júu³ tá² jó² fu ñu'fú² 'e jin²in:

—Nigatí² 'ii'²¹ ijmá² Dios tiin¹³ tsá². Tí lí liñii¹ tsá² Dios 'in fee¹mo 'ii. Ityu^{2u} Dios tyi' to². Gatí² 'ii'²¹ 'ii'²¹ i'ii'²¹ Cristo to² tya'a. Tsu Dios gatyii¹ i fu ñu'fú² 'in niga'ñii¹ i la 'woo¹ jmi¹ tyani Dios 'in jai² líii² Cristo. **11** Joon gali² 'i 'ido coon¹³ jmi¹ gatún³un tya' Jesús 'in líii¹ Cordero tya'a. Gali²o joon 'wii¹³ júu³ tya'a 'e nigajin²in xiiala gajmaa¹a Jesús tiin¹³ tsá². Joon jo 'goo²¹o wa'a júuin² 'wii¹³ júu³ tyú² tya'a. **12** 'Wii¹³ joon jmaa²aa' jløø¹³naa' jileei²¹ 'naa' 'in néei¹ ñu'fú². Pe fúu² 'naa' 'in taain²¹² ni cwoo¹³ juncwii²¹ coon¹³ 'in taain²¹² nu' jmi'ñi¹³ tsu 'in 'liii³ gajgaai¹ jee²¹² 'naa' joon tyíi²in 'áai¹ tsu ñi¹o 'e jo wóo² lí² jmáa¹ 'e 'iin²¹²in jmáa¹a.

13 Joon mo galili² 'i 'in mii²¹ 'liii³ do 'e nigapíi²in Dios 'ii fu juncwii²¹ joon nga'øø¹³mo 'in tsamí² do 'in galiseein²¹ xuui²¹² tsañuu¹ tya'a. **14** Pe Dios gacwoo¹o gayá³ cwáa¹ mii²¹ feei¹ tya' 'in tsamí² do joon ili'íi¹ i fu lí jo 'iin tsá² seein²¹ lí sá² 'áan³ tya'a. Lí² cwó² Dios 'ni¹ jiin²¹ tsi ca'no' 'e dø¹ø 'in tsamí² do. Do-o táain² wíin² lí jo ngí¹ 'in mii²¹ 'liii³ do. **15** Joon 'in mii²¹ 'liii³ do gaxuu^{1u} gajmaa¹a lawa coon²¹ jmi²¹ fee¹ 'yeei²¹ 'oo²¹²o wa ilicaain²¹ 'in tsamí² do coon¹³ jmi²¹ 'yeei²¹ 'oo²¹²o. **16** Pe ni cwoo¹³ 'wó² gauncoon¹³ 'in tsamí² do joon ga'gii²¹ ni 'wó² do joon do-o gayuun²¹ jmi²¹ 'e gaxuu^{1u} 'in mii²¹ 'liii³ do. **17** Mo galí² la joon, joon 'in mii²¹ do líli¹gi tyíi²in tya' 'in tsamí² do joon gangóo¹ ngatíin¹in coon¹³ 'in jún² tya' 'in tsamí² do 'in catyáai²gi. Joon 'in jún² tya' 'in tsamí² do líi¹ i tsá² jmoo¹o la to² tyu² Dios, 'in jmoo¹o júu³ jilaa²¹ 'e nigajmaa¹a Jesucristo 'wii²¹² tya'a.

Máa¹na gáí¹ joo²¹ 'liii³

13 **1** Joon gajmáa³aa siin¹³na ni tsáa² tí² jmi'ñi¹³ joon gamáa¹na jaain²¹ joo²¹ 'liii³ 'in ga'yeei²¹ jmi'ñi¹³ do. Joon 'in joo²¹ 'liii³ do tí² dyía¹ mootyi² joon tsí² dyá² mooff³. Taa¹³ jmai² coon²¹ corona la coon²¹ mooff³. Joon la coon²¹ mootyi² do toon²¹² coon²¹ e gó² faa²¹ tya' Dios. **2** Joon líi¹ i la líii¹ 'yiia² tíi³ 'in joo²¹ 'liii³ do joon lí tíi¹ i la lí tíi² oso. Joon 'oo²¹²o lí la lí 'oo²¹² 'yiia² león. Joon 'in mii²¹ 'liii³ do gacwo¹ 'ido wa'a pí² tya'a coon¹³ 'áan³ tya'a. Gacwó² 'ido jon to² fee¹. **3** Joon coon²¹ mootyi² tya' 'in joo²¹ 'liii³ do sicwuu²¹ ca la lí ijúun²in. Pe 'e mootyi² do lí sicwuu²¹ do ga'loo¹o. Joon ganga'goo²¹-tsi jileei²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹. **4** Joon gaun'goo²¹o tsá² 'in mii²¹ 'liii³ do tsu 'ii-o gacwo¹o 'in joo²¹ 'liii³ do to² 'e 'oo¹o. Un'goo²¹ tsá² jon 'in joo²¹ 'liii³ do jin²in:

—Jo 'in seein²¹ la líi¹ i 'in joo²¹ 'liii³ no. Joon, é'in lí² tín² coon¹³ 'ii?

5 Joon ga'yeei²¹ 'oo²¹²o júu³ jløø¹³ joongi júu³ gó² tya' Dios. Joon ga'ii²¹ i to² tya'a ca tsín¹ 'ni¹ jiin²¹ tsi ca'no'. **6** Joon 'in joo²¹ 'liii³ do gafaa²¹ 'laa²¹ tya' Dios joongi faa²¹ 'laa²¹ tya' 'e sii²¹ Dios. Faa²¹ 'laa²¹ jon tya' lí tyíin¹ Dios coon¹³ jileei²¹ 'in taain²¹² nu'fú². **7** Joon gacwóo¹ 'e jmá¹ 'nii²¹ tya' 'in jmoo¹o la to² tyu² Dios ca gali²o. Ga'ii²¹ i 'in joo²¹ 'liii³ do 'e lí² tyu^{2u} to² jilaa²¹ nii² tsá² taain²¹² juncwii²¹ coon¹³

jilaa²¹ fuu²¹ coon¹³ jileei²¹ 'in faa²¹a jmíi¹ xiia' fu la 'úi³ juncwii²¹.

8 Joon jileei²¹ tsá² 'in jo taain²¹² ni jí² tya' Jesús 'ii 'in gaun'goo²¹o 'in joo²¹ 'lîi³ do; ca la mo 'wiin²¹² garóon¹ juncwii²¹ jo taain²¹² 'in tsá² do ni jí² do li taain²¹² jileei²¹ 'in cwo¹o Jesús juncwii²¹ 'múui² tya'a. Joon líi¹ 'in Jesús do Cordero 'in najúin¹.

9 Joon wana tsí³ tsá² loocwóo¹o, cwonuu¹un. **10** Wana 'in tsá² tsajéei¹ tsá² 'nuñí³, 'nuñí³-i jon itsajéei¹ tsá² 'ii. La joon jon wana jngaai¹³ tsá² tsá² coon¹³ ñijlî²-i, coon¹³ ñijlî²-i joon ijngai¹² tsá² 'ii. Tsu 'wii¹³ joon 'in jmoo¹o la to² tyu² Dios 'ná² taain²¹² tá²-tsi joon jai² líi²i.

11 Mo ngayuui¹³ joon gamáa¹na jaain²¹gi joo²¹ 'lîi³ 'in ga'yeei²¹ ni 'wó². Tsí³ tún² moofi³ la tsí³ moofi³ joo'saa²¹ xuui²¹². Pe faa²¹a 'ido la faa²¹ 'in mîi²¹ 'lîi³ do. **12** 'Oo²¹²o jilaa²¹ to² tya' 'in joo²¹ 'lîi³ nifu. Joon 'in joo²¹ 'lîi³ li tí² gáí¹ gajmaa¹a gaun'goo²¹o tsá² taain²¹² juncwii²¹ 'in joo²¹ 'lîi³ nifu 'in ga'loo¹ coon²¹ mootyíi¹ li sicwuu²¹ la li' ijúun²in.

13 Joon 'in joo²¹ 'lîi³ li tí² gáí¹ do gajmaa¹a li² fee¹ 'áai¹. Ca gajmaa¹a jalí² jí² yu¹ juncwii²¹ joon gaxuu²¹ fu ni 'wó² la jóø² tsá² gajmaa¹a 'in joo²¹ 'lîi³ do. **14** Joon coon¹³ li² 'e gajmaa¹a 'in joo²¹ 'lîi³ li tí² gáí¹ do tyani 'in joo²¹ 'lîi³ nifu gacón²on tsá² taain²¹² juncwii²¹ too². Joon 'in joo²¹ 'lîi³ li tí² gáí¹ do gatyu²u to² tsá² wa'a jméi² 'ido jaain²¹ 'in líi¹ la líi¹ 'in joo²¹ 'lîi³ sicwuu²¹ coon¹³ ñí³ pe jiin²¹o. **15** Joon 'in joo²¹ 'lîi³ li tí² gáí¹ do gajmaa¹a jiin¹ 'in gajmee¹in tsá² 'in líi¹ la líi¹ 'in joo²¹ 'lîi³ nifu. Ga'láa² 'wii²¹² gafaa²¹a 'in joo²¹ 'lîi³ gajmee¹in tsá². Joon gajngaa¹³i jileei²¹ 'in jo gaun'goo²¹o 'ii. **16** Joon gatyu²u to² 'e líin²in tsá² li² cwoo²¹o tsáa¹ si tya'tyi² 'ee. Jilee²¹mo xufiin¹³ tsá² 'wéei¹ si tsá² tyiin² 'ee, si tsá² sá² cuu² si tsá² tañíi² 'ee, si tsá² jmoo¹o to² 'ña'a si tsá² jmoo¹o to² tya' tsá² xeei²¹ 'ná² líin²in 'e li² do. **17** Tsu wana jo tyaan¹ tsá² 'e li² do si nombre tya' 'in joo²¹ 'lîi³ do jo lí² ló³ tsá² 'ee 'níi¹in joon jo lí² 'níi¹in tsá² 'e 'níi¹i. **18** 'E li² do li la li coon²¹ número. Jon wana jmîi¹-tsi tsá² lí²-i uní² tsá² 'e número tya' 'in joo²¹ 'lîi³ do tsu número tya' tsañuu¹ do. 'E número do tí² seisciento sesenta y seis.

Núu³uun 'øø¹ø 'in 144,000 tsá²

14 **1** Mo ngayuui¹³ joon gajøø³øø joon gamáa¹na Jesús, 'in líi¹ Cordero, siin¹³in ni moo²¹ sii²¹ Sión. Joon téein² coon¹³on coon²¹ cíein¹³ mil tsi tunlo¹ tyún² mil tsá². Joon 'in tsá² tyaan¹an tya'tyíi¹ 'e sii²¹ Cordero coon¹³ 'e sii²¹ Jmîi²¹. **2** Joon ganúu³uun 'e 'iin² 'e jó² fu ñu'fú², 'iin² la 'iin² li 'yu jmîi²¹ 'láai¹ li¹. 'Iin² lawa mo 'oon¹on cwaain'ñá³ tá² li¹. Fúu¹³mo tí¹ téein² poo²¹o tuntuu²¹ tya'a. **3** Joon 'øø¹ø coon²¹ canto 'múui² tyani li sili²¹² li tyíin¹ Dios joongi tyani 'in tyúuin² joo²¹ jiin¹ coon¹³ 'in tsacøøi¹³ do. Joon jiin¹³ jaain²¹ jo lí² litíi² 'e canto do jiin¹³ 'in coon²¹ cíein¹³ mil tsi tunlo¹ tyún² mil tsá² do lí² litíi² 'e canto do. 'In tsá² do 'in nigajmaa¹a Dios tiin¹³in jee²¹² tsá² taain²¹² juncwii²¹. **4** 'Ido 'in jo 'ee niga'láa¹ coon¹³ tsamí². Jmai¹² 'in tyún¹mo 'ii,

joon ngii¹o coon¹³ Jesús doñixiia' fu tsalín²mo. Gauntiin¹³ Jesús 'ii jee²¹² tsá² 'e lín²in lawa coon²¹ fa¹ tya' Dios Jmii²¹ nifu joongi tya' 'in Cordero do. 5 Jiin¹³ coon²¹ júu³ tajuu²¹ jo gasií¹ 'ido. Joon jiin¹³ coon²¹ tsaa² jo røøi²¹ tyani Dios.

Júu³ ga'ii¹i gaai²¹ ángeles

6 Joon gamáa¹na jaain²¹gi ángel 'in ga'øøi² tuntsa¹ ñũfú². Joon 'in ángel do tyaan¹an júu³ 'e taa²¹ coon²¹ tøø²mo tya' xiiala tiin¹³ tsá² juncwii²¹. Jajmaa¹³a tsá² júu³ jileei²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹; jilaa²¹ nii² tsá² 'in faa²¹a jilaa²¹ nii² jmi¹, 'in néei¹ la coon²¹ fuu²¹. 7 Joon jin¹² 'in ángel do coon¹³ coon²¹ júu³ tá²:

—Cwo'gøø²¹moo' Dios. Jøø²oo' 'in feei¹ 'áa¹mo 'i-i joon nigatí² 'ii²¹ ijmáa¹a 'ii²¹ tya' tsá². Cwoun'goo²oo' 'in nigajmaa¹a ñũfú² coon¹³ ni cwoo¹³ juncwii²¹ coon¹³ jmi¹ñi³ coon¹³ li 'yá² jmi²¹.

8 Joon mo ngayuui¹³ gafaa²¹a 'in ángel do jaain²¹gi ángel gafaa²¹a jin¹²in:

—Jøø²øø', tyaan²aan' cwáain¹. 'In tsá² néei¹ Babilonia, 'e fuu²¹ fee¹ li¹, niga'aa¹a fa'ii²¹ 'áai¹ tsu niga'e²e tsá² néei¹ la caain²¹ fuu²¹ 'e ungoo²¹o dioses 'in jo la jai¹².

9-10 Joon jaain²¹gi ángel gacwéei¹ joon gatí² gaai²¹. Joon gafaa²¹a coon¹³ júu³ tá² jin¹²in:

—Jileei²¹ 'in un'goo²¹o 'in joo²¹ 'lii¹³ do i'e²e Dios Jmii²¹ 'ii wúu¹ 'áai¹. La joon jon inii²¹ wúu¹ jileei²¹ 'in un'goo²¹o 'in gajmeei¹ tsá² 'in líi¹i la líi¹ 'in joo²¹ 'lii¹³ do si lín²in 'e li² do tya'tyi² si cwoo²¹ 'ee. Joon mi tí² joon jo feei¹gi-tsi Dios coon¹³ 'in tsá² do, jmai¹² 'e 'nii²¹-tsi. Joon inii²¹ wúu¹ 'áai¹ coon¹³ jí² coon¹³ azufre. Tyani ángeles tya' Dios joongi tyani Jesús, 'in sii²¹o jon Cordero, inii²¹ 'ido wúu¹. 11 Joon 'e wúu¹ inii²¹ do 'e li la li coon²¹ unñi² 'e soo¹o coon²¹ tøø²mo. Jo sá² wa'a 'ii²¹ 'woo²¹ tya'a 'in gaun'goo²¹o 'in joo²¹ 'lii¹³ do si gaun'goo²¹o 'in gajmeei¹ tsá² 'in líi¹i la líi¹ 'in joo²¹ 'lii¹³ do 'ee. La 'woo¹ jmi¹ jo sá² wa'a 'ii²¹ 'woo²¹o tya'a 'in líi¹i li² tya' 'in joo²¹ 'lii¹³ do. 12 Tsu 'wii¹³ joon 'ná¹-a jmáa¹a taa²¹-a jileei²¹ 'in tsaa¹²-tsi Dios Jmii²¹, jileei²¹ 'in jmoo¹o la to² tyu² Dios joon ja'mo líi² Jesús.

13 Joon ganúu³uun coon²¹ júu³ jó² fu ñũfú² 'e jin¹²in sii²¹i jna:

—Taan¹ ni mo'jí² 'e júu³ lo: “Jløø¹³mo jileei²¹ 'in jai¹² líi² Ña'ñu¹u' Jesús mi júun²in. Jløø¹³mo nano la joon li ngóo¹gi.” “Jo¹o”, jin¹²in 'in Espíritu Tyú² tya' Dios tsu i'ii²¹ 'woo²¹o tsá² to² tya'a joon jilaa²¹ to² tya'a 'e gajmaa¹a jo 'ín²-tsi Dios.

Mo gacóon¹ ángeles 'e garoo²¹ fu juncwii²¹

14 Joon gajøø³øø joon gamóo³oo coon²¹ jní¹ taa²¹ joon ni jní¹ do tyíin¹ jaain²¹ 'in líi¹i la líi¹ jón¹ tsañu¹. 'Yu goon corona tyíi¹i joon san¹²an coon²¹ ñijl¹²-i tuu²¹ 'e 'má¹. 15 Joon gacwo'íi¹ jaain²¹gi ángel

inuu cwo¹ fee¹ si² ñu'fú² do, joon 'in ángel do gajin²in coon¹³ júu³ tá² sii²¹i 'in ángel tyín¹ ni jní¹ do:

—Tyiin¹³ ñijl²-i tuu²¹ tyi'i joon cóon¹³on 'e garoo²¹ tyi'i tsu gatí² 'ii²¹ 'e galityú²-u 'e garoo²¹ juncwii²¹.

16 Joon 'in tyín¹ ni jní¹ do 'e gatyiin²¹in ñijl²-i tuu²¹ tya'a juncwii²¹ joon gacóon¹on 'e garoo²¹ juncwii²¹.

17 Joon jaain²¹gi ángel gacwo'íi¹ 'e cwo¹ si² ñu'fú² do. Saan²¹an jon coon²¹ ñijl²-i tuu²¹ 'e 'má¹. **18** Joon gacwo'íi¹ jaain²¹gi ángel ni altar 'in tyu² to² jí². Joon gafaa²¹a coon¹³ júu³ tá² gasii²¹i 'in ángel do 'in saan²¹an ñijl²-i tuu²¹ 'e 'má¹ jin²in:

—Tyiin¹³ ñijl²-i tuu²¹ tyi'i 'e 'má¹. Tyín²an 'e cwaain²¹ mi³ wuunjø³ 'e garoo²¹ tyi'i 'e sá² juncwii²¹ tsu gafuu²u.

19 Joon 'in ángel do gatyiin²¹in ñijl²-i tuu²¹ tya'a fu juncwii²¹. Joon gacoon²¹o mi³ wuunjø³ 'e sá² juncwii²¹ joon gato²o tsi coon²¹ liníui¹. 'E 'øøi²¹-tsi tsá² i'e²e Dios tsá² wúu¹ 'áai¹. **20** Joon ganíui¹ 'e mi³ do li' co' fuu²¹ do. Joon lawa jmi¹ gatoon²¹ li ganíui² 'e mi³ do. Joon galí² jmi¹ do lawa'a li ngóo¹ jmi²¹ ti² cwó² 'ni¹ cíein¹³ kilómetros gangóo¹ jmi¹ do li náa¹ fuu²¹ do. Joon 'o² 'e jmi¹ do jiin¹³ la ñíi² 'íi¹ 'oo²¹² cwa² mo 'yu freno 'oo²¹²o.

Lawa dyái¹ ángeles 'in tyán¹ fa'í³ li gatséi¹ tya' tsá² taain²¹² juncwii²¹

15 **1** Joon gamóo³oo coongi li² fee¹ fu ñu'fú². 'Áai¹ tsa'goo²¹-tsi tsá² 'wii¹³ 'e li² do. Gamáa³na dyái¹ ángeles 'in tyán¹ fa'í³ li gatséi¹ tya' tsá² taain²¹² juncwii²¹. Joon coon¹³ 'e dyía¹ fa'í³ do gajeen²¹mo 'nii²¹-tsi Dios.

2 Joon gamóo³oo lawa coon²¹ jmi'ñi³ la li sí³ sicaai¹³ jí². Joon téein² ni jmi'ñi³ do 'in jo gali¹i 'in joo²¹ 'lii³ do tya'a. Jo gaun'goo²¹o 'in tsá² téein² do 'in nigajmeei¹ tsá² 'in líi¹i la líi¹ 'in joo²¹ 'lii³ do jon'gi ga'ii²¹i li² tya' 'in joo²¹ 'lii³ do. Joon 'in tsá² do téein² ni jmi'ñi³ do san²an tuntuu²¹ 'e gacwo² Dios 'ii. **3** Joon ga'øø¹ø 'in tsá² do coon²¹ canto tya' 'lii²¹² Moisés 'in gajmaa¹a la to² tyu² Dios joongi ga'øø¹ø canto tya' Jesús, 'in líi¹ Cordero, 'e jin²in:

Fee¹ joon 'ya²gi jilaa²¹ 'e gajmaa²a, Ña'ñu¹u' Dios.

Jiin¹³ 'nu-u lí² jmaa²a jilaa²¹ 'e 'iin²¹²u'un.

Coon²¹ tsáa¹ joongi 'e la jai² 'e fu¹ tyi'i.

Røøi¹³ tya' tsá² taain²¹² juncwii²¹ 'nu.

4 Jiin¹³ jaain²¹ jo seein²¹ wa'a jo 'gii²¹i 'nu, Ña'ñu²u', jilee²¹mo iunfee¹i 'nu.

Jiin¹³ 'nu-u 'in tyú¹mo.

Joon jilee²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹ jalín² un'goo²¹o 'nu.

Nigacón²o cwáain¹ 'e røø²¹ jilaa²¹ 'e jmoo²o.

5 Mo ngayuui¹³ joon gajøø³øø joon gamóo³oo ganó² 'e cwo¹ si² ñu'fú² li si'mó² 'e cuun²¹² toon²¹² ley do. **6** Joon ga'wooi²¹ dyái¹ ángeles

'e cwo¹ do. Joon 'in dyái¹ ángeles do tyaan¹an dyía¹ nii² fa'í³. Joon tyi²ⁱ 'in ángeles do siin¹³in taa²¹ jií¹ lí¹ 'mi² sii²¹ lino. Joon siñúu¹ nitsí¹ 'e lí¹ jmai² cwanáa¹. **7** Joon jaain²¹ jee²¹² 'in joo²¹ jiin¹ do gacwo¹o jmai² coon²¹ 'ú¹ pi³ lí¹ cwanáa¹ 'in ángeles dyái¹ do. Joon røøi²¹ tya' jilaa²¹ wúu¹ i'e²e Dios tsá² 'e 'ú¹ pi³ do. Joon Dios do seein²¹ coon²¹ tøø²mo. **8** Joon 'e cwo¹ do garøi¹ coon¹³ 'e 'ya²gi la joon coon¹³ to² 'e 'oo¹o Dios. Lawa unñi² 'e garøi¹ 'e cwo¹ do. Joon jiin¹³ jaain²¹ jo lí² tsataai² inuu cwo¹ do ca mo gatséi¹ 'e dyía¹ fa'í³ tyaan¹an 'in dyái¹ ángeles do.

Lawa 'ú¹ pi³ tyaan¹an fa'í³

16 **1** Joon ganúu³uun coon²¹ júu³ tá² jó² fu inuu cwo¹ joon gajin²in sii²¹i 'in dyái¹ ángeles do:

—Cwolíin²naa', cwo'íi¹naa' 'e fa'í³ tya' Dios 'e taa¹³ 'ú¹ pi³ tyii' ni cwoo¹³ juncwii²¹.

2 Joon 'in ángel nifu nga'íi¹in 'ú¹ pi³ tya'a ni cwoo¹³ juncwii²¹ joon ga'yée²ⁱ juu²¹ 'lii³ tya' jileei²¹ 'in niga'ii²¹i lí² tya' 'in joo²¹ 'lii³ do si 'in nigaun'goo²¹o 'ee 'in gajmee¹i tsá² 'in líi¹i la líi¹ 'in joo²¹ 'lii³ do.

3 Joon 'in ángel lí² gáí¹ nga'íi¹in 'ú³ pi³ tya'a ni jmi'ñi³ joon jmi'ñi³ galí¹ la lí¹ jmi¹ tya' 'lii²¹². Joon gajún¹mo jileei²¹ joo²¹ táai² jmi'ñi³.

4 Joon 'in ángel lí² gaai²¹ nga'íi¹in 'ú¹ pi³ tya'a ni jmi²¹ coon¹³ ni lí¹ 'yá² jmi²¹ joon galí¹ jmi¹. **5** Joon ganúu³uun 'in ángel tya' jmi²¹ do jin²in:

—Røø²¹ 'ii²¹ gajmaa²a, Ña'ñu¹u' Dios, 'in tyúi¹. Seen²¹mo'o la mojéei¹, joon seen²¹mo'o la no. Røø²¹ 'ii²¹ gajmaa²a tya' tsá² **6** tsu 'in tsá² do nigatuu¹un jmi¹ 'øøi² 'in jai² líi² 'nu, 'in gafaa²¹a 'wii²¹² tyi'i, tsu gatyu²u to² 'e 'uun²¹ 'in tsá² do jmi¹ jiin¹³ la gatíi².

7 Ganúu³oo jon júu³ jó² fu ni altar do 'e gajin²in:

—'E ja¹mo nigajmaa²a 'ii²¹ røø²¹ joongi coon²¹ tsáa¹, Ña'ñu¹u' Dios. Jiin¹³ 'nu-u lí² jmaa²a ce jilaa²¹ 'e 'iin²¹²u'un.

8 Joon 'in ángel lí² tyúuin² nga'íi¹in 'ú¹ pi³ tya'a lí¹ 'íi¹in ñi¹. Joon gacwo¹o ñi¹ do ilí² júun¹in tsá² coon¹³ jí² tya'a. **9** Joon gacáa²mo tsá² coon¹³ jí² do. Pe 'in tsá² do jo gajoo²¹-tsi wa'a gatsaa¹-tsi Dios 'in tyu² to² fa'í³ do. Xu lí¹ joon gafaa²¹gi 'laa²¹ tya' Dios.

10 Joon 'in ángel lí² 'néei² nga'íi¹in 'ú¹ pi³ tya'a lí¹ tyíin¹in 'in tyu²u to² 'in joo²¹ 'lii³ do joon lí¹ tyu² 'ido to² galinuu²¹. Joon 'in tsá² taai²¹² do gacuu²¹u nisi¹²i coon¹³ wúu¹ 'e ní² do. **11** Pe coon¹³ 'elo jo gajoo²¹-tsi 'e unsíi² 'e jmoo¹o 'e gó² tya'a, xujoon faa²¹gi 'laa²¹ tya' Dios Jmi²¹ tyíin¹ ñu'fú² 'wii¹³ nigangoo¹o wúu¹ 'yee²¹i juu²¹ 'lii³ do.

12 Joon 'in ángel lí² jnúui² nga'íi¹in 'ú¹ pi³ tya'a ni coon²¹ jmi²¹ fee¹ sii²¹ Eufrates joon galityuun²¹ jmi²¹ do, gauntyí² fu¹ ijalíin² røøi¹³ 'in néei¹ lí¹ 'yeei²¹ ñi¹.

13 Joon gamáa³na gaai²¹ espíritu gó² 'in líi¹ la líi¹ je'cwa² ga'wóo²i moo'oo² mii²¹ 'líi¹³ coon¹³ moo'oo² 'in joo²¹ 'líi¹³ coon¹³ moo'oo² 'in jin¹² 'e faa²¹o júu³ tya' Dios Jmii²¹ pe jo jo¹. **14** Joon 'in espíritu do líi¹ 'íi¹³ tya' 'in 'líi¹³ joon lí²-i jmáa¹a jilaa²¹ lí² 'e tsa'goo²¹-tsi tsá². Joon 'in tsalín²mo tsauncaain²¹ jileei²¹ róøi¹³ 'in néei¹ juncwii²¹. Iuncaain²¹ 'in róøi¹³ do itéen¹in 'e jmaa¹ 'nii²¹ mi tí² jmii²¹² fee¹ tya' Dios Jmii²¹ 'in lí¹ jilaa²¹ 'e 'iin²¹²in. **15** Joon jin¹² Dios: “Janúu²uun', igó³oo 'e 'uui²¹ lawa jaain²¹ 'uun²¹. Joon jløø¹³mo 'in jo cwuu²¹i joon 'in tyi²o siin¹³, 'in nanáa¹ tyú² tya'a. Tsu la joon jo tí² ringúu¹i ngí² 'e jøø²i tsá² xeei²¹ 'ii, jo i'aa¹a fa'ii²¹.” **16** Joon 'in espíritu gó² do iuncaain²¹ 'in róøi¹³ do fu coon²¹ lí¹ sii²¹ Armagedón coon¹³ jmí¹ hebreo.

17 Joon 'in ángel lí² dyái¹ ga'íi¹in 'ú¹ pi¹³ tya'a tya'cwii²¹. Joon gacwo'íi¹ inuu cwo¹ si¹² ñu'fú² coon²¹ júu³ tá², jó² fu lí¹ si¹² lí¹ silii²¹² do, 'e jin¹²in:

—Nasi'yee²¹mo jilaa²¹-a.

18 Joon galí² jí² cwaain'ñá³ 'áai¹, ga'oon¹on cwaain'ñá³ joon ga'íi²i tá² líili¹. Joon gajøø²¹ 'wó² líili¹ jiin¹³ coon²¹ naa¹³ jo mo gajøø²¹ 'wó² la do la jee²¹² taain²¹² tsá² juncwii²¹. **19** Joon 'e fuu²¹ fee¹ do gajli¹², galí² 'ni¹ 'ii¹³. Joon ga'ín¹ lacaain²¹ fuu²¹ catyia². Joon gati¹²-tsi Dios Jmii²¹ 'in tsá² néei¹ fuu²¹ Babilonia 'a 'e¹e wúu¹ jiin¹³ la nigatyú² to² mo gatí² 'nii²¹-tsi tya' 'in tsá² do. **20** Joon jilaa²¹ cwoo¹³ tyuun²¹ roon¹ ni jmii²¹ gayuun²mo joon jilaa²¹ moo²¹ jo sá²gi. **21** Joon gaxuu²¹ tsí¹ coo¹³ 'áai¹ jee²¹² tsá². Ca tunló¹ kilos la ca mi¹³ 'ii²¹ 'e tsí² do xuu²¹ fu yu'. Joon 'in tsá² do gafaa²¹ 'a 'laa²¹ tya' Dios Jmii²¹ 'wii¹³ tya' tsí¹ gaxuu²¹ do tsu líi¹ gangoo¹on wúu¹ 'wii¹³ 'e tsí¹ do.

'In 'yiiatsangó¹ feei¹

17 **1** Joon gamáa³na jaain²¹ jee²¹² 'in dyái¹ ángeles do 'in san¹² 'ú¹ pi¹³ do. Joon 'ii gajin¹²in sii²¹i jna:

—Ná² fu lo, tsu i'e¹³ee 'nu xiiala i'e¹e Dios wúu¹ 'in 'yiiatsangó¹ feei¹ 'in tyíin¹ ni jmi¹ñi¹³. **2** Joon 'in róøi¹³ taain²¹² juncwii²¹ nigangii¹i nigajmaa¹ 'a 'e gó² coon¹³ 'ido. Joon 'in taain²¹² juncwii²¹ lawa gali'íin¹mo coon¹³ 'e gó² tya'a la mo 'un¹² tsá² vino.

3 Joon lawa'a 'e chí³oo 'in ángel do gatøø¹ø jna fu coon²¹ lí¹ jo 'iin tsá² taain²¹². Joon gamáa³na jaain²¹ tsamí² tyíin¹in jaain²¹ joo²¹ 'líi¹³ yúuin². Joon 'in joo²¹ 'líi¹³ do tsí³ dyá¹ mootyíi¹i joon tsí³ dyá² moofi³. Joon la tøøi² 'in joo²¹ 'líi¹³ do toon²¹² 'e faa²¹ 'laa²¹ tya' Dios Jmii²¹. **4** Joon 'in tsamí² 'in tyíin¹in 'in joo²¹ 'líi¹³ do tyi²i 'mí² 'nuu² júuin² coon¹³ 'e yúun². Joon sixéi¹³ cwanáa¹ coon¹³ cuun²¹² 'e tyiin² 'áai¹ coon¹³ perlas. Joon san¹²an coon²¹ copa lí¹ cwanáa¹ sirøøi²¹ coon¹³ jilaa²¹ 'e un'leei²¹ tsá² coon¹³ jilaa²¹ 'e gó² jmoo¹ 'in 'yiiatsangó¹ do. **5** Joon toon¹on tya'tyíi¹i coon²¹ júu³ 'uui²¹ 'e jin¹²: “Babilonia 'in feei¹. Sáa³o jileei²¹

'yiiatsangó¹ 'ino. Sáa³o jon jilaa²¹ 'e gó² 'e sá² juncwii²¹ 'ino." 6 Joon gacón³oon cwáain¹ 'e 'iin¹mo 'in tsamí² do coon¹³ jmi¹ tya' tsá² tsaa¹-tsi Dios joon coon¹³ jmi¹ tya' 'in gajngai² tsá² tsu 'wii¹³ jmoo¹o la to² tyu² Jesús. Joon líi¹ nga'goo²¹-tsii mo gamáa³na 'in tsamí² do. 7 Joon jin²in 'in ángel do sii²¹i jna:

—'Ee li' tsa'goo²¹-o'o 'áai¹? Jmaa¹³aa 'nu júu³ 'ee 'øøi²¹-tsi tsá² júu³ 'uui²¹ tya' 'in tsamí² do joongi 'ee 'øøi²¹-tsi tsá² 'in joo²¹ 'liii³ li tyíin¹in tsamí² do. 'In joo²¹ 'liii³ do tsí³ dyá¹ mootyí² coon¹³ dya moofi³. 8 'In joo²¹ 'liii³ do 'in gañí¹u'un 'in seein²¹ ca la jéei¹ pe jo seein²¹gi nano ti li cwo'í¹ too²¹ tyí² li sá² tyú² 'e nu'gi in'íin² coonti. Joon 'in tsá² taain²¹² juncwii²¹ 'in tsa'goo²¹-tsi mi ní² 'in joo²¹ 'liii³ do 'in seein²¹ ca la jéei¹ pe jo seein²¹gi nano pe coon²¹ mi cwé¹mo tún¹ juncwii²¹. 'In tsá² 'in ninga'goo²¹-tsi do jo taain²¹² ni jí² li taain²¹² jileeí²¹ 'in cwo¹o Jesús juncwii²¹ 'múui² tya'a. Ca la mo rón¹ juncwii²¹ jo taain²¹² 'in tsá² do 'e jí² do.

9 'Elo li² wa 'in 'iin²¹²in 'øøi²¹-tsi: Tún² nii² 'øøi²¹-tsi tsá² 'e dyá¹ mootyí² 'in joo²¹ 'liii³ do. Li la li dyá¹ po¹³ tíi²¹ li tyíin¹in 'in tsamí² do. 10 La joon jon lawa dyái¹ røøi¹³. Nigaxuu²¹mo 'ñeei² røøi¹³ do, joon jaain²¹ tyu² to² nano, joon jaain²¹gi røøi¹³ do ti lí² jó¹. Joon mi cwée¹i coon²¹ sii¹³xu itaa²¹a. 11 Joon 'in joo²¹ 'liii³ do 'in seein²¹ ca la jéei¹ pe jo seein²¹gi nano 'ii li tí² jñeei² røøi¹³ xufiin¹³ jaain²¹ jee²¹² 'in dyái¹ røøi¹³ 'ido. Joon itsaa²¹o fu li 'ii²¹.

12 'Joon 'øøi²¹-tsi tsá² 'e dyá² moofi³ 'e gañí²i li la líi¹ dyéi² røøi¹³ 'in jo mo ga'ii²¹gi to² tya'a. Pe i'ii²¹mo to² tya'a caan²¹mo coon¹³ 'in joo²¹ 'liii³ do. Jee²¹² coon²¹ hora ityu²u to². 13 Canii²mo 'øøi²¹-tsi 'in dyéi² røøi¹³ do. Joon icwo¹o to² 'oo¹o coon¹³ 'ii²¹ tya'a 'in joo²¹ 'liii³ do. 14 Joon itéen¹in coon¹³ Jesús, 'in líi¹ Cordero, pe Jesús do ilii²¹i tsu feei¹gi 'ii la jee²¹² jileeí²¹. 'Ii líi¹ røøi¹³ 'in feei¹gi la jee²¹² jileeí²¹ røøi¹³. Joon jileeí²¹ 'in ngi¹ coon¹³on nigatø¹o joon gatyii¹²in Dios 'ii. Joon jo tiuu²i 'ido 'ii.

15 Joon gajin¹² 'in ángel do sii²¹i jna:

—'E jmi'ñi¹³ gañii²¹in li tyíin¹ 'in 'yiiatsangó¹ li la li jilaa²¹ fuu²¹ coon¹³ jileeí²¹ tsá² coon¹³ jilaa²¹ jmi¹ 'e sá² juncwii²¹ coon¹³ jilaa²¹ nacíoon¹³mo. 16 Joon 'in dyéi² røøi¹³ do 'in líi¹ la li moofi³ tya' 'in joo²¹ 'liii³ do ili'ee²¹i 'in 'yiiatsangó¹ do. Joon itiuu²mo 'ido 'ii ti ringúu¹i. Joon icuu¹mo 'ido 'ii joon ijúun²in coonti. 17 Tsu Dios gajmeei¹ 'in røøi¹³ do 'e jmáa¹a jiin¹³ la 'iin²¹²in. Tsu 'wii¹³ joon røø²¹ gasí²i jee²¹² 'ii joon gacwo¹o 'in joo²¹ 'liii³ tya'a ca tsín¹ jilaa²¹ júu³ ga'íi²i Dios Jmii²¹. 18 Joon 'in tsamí² 'in ní¹u'u líi¹ a li 'e fuu²¹ fee¹ 'in tyu² to² jileeí²¹ røøi¹³ taain²¹² juncwii²¹.

Mo ga'ín¹ fuu²¹ Babilonia

18 ¹ Mo ngayuui¹³ joon gamáa³ na jaain²¹ gi ángel 'in gajngái¹ fu ñu'fú² joon fee¹ to² 'oo¹o. Joon ni cwoo¹³ juncwii²¹ jn² joo²¹ coon¹³ 'e 'ya²gi tya'a. **2** Joon coon¹³ coon²¹ júu³ tá² lí¹ ga'oo¹o jin²in: —Niga'ín²mo Babilonia 'e fuu²¹ fee¹ do. Niga'ín²mo joon galí¹ coon²¹ li taain²¹² 'in 'líi¹³. Do-o itéen¹in jileei²¹ espíritu gó². Lawa coon²¹ tyuu²¹ taain²¹² ton¹ 'líi¹³, 'in 'eei²¹ tsá² galí² 'e fuu²¹ do. **3** Joon lawa gali'ín¹mo tsá² taain²¹² juncwii²¹ coon¹³ 'e gó² 'láa¹ 'in 'yiiatsangó¹ do. Joon 'in róøi¹³ taain²¹² juncwii²¹ gati²-tsi ngi¹ coon¹³ 'ido. Joon 'in 'nii¹ 'e ló¹ tsá² galisá² cuu² tya'a coon¹³ jilaa²¹ 'e gó² ti²-tsi.

4 Joon ganúu³uu coongi júu³ jó² fu ñu'fú² 'e jin':

—'Woo²¹naa' 'e fuu²¹ lo jilee²¹naa' 'in líi¹ tsá² tyiia 'e jo 'ii¹³naa' tsaa² tya' 'ido jon'gi iliseein²¹naa' fa'í³ la fa'í³ iseein²¹ 'ido. **5** Tsu tsaa² tya'o galifee¹ 'áai¹ ca gatyalii²¹² tsaa² tya'a fu ñu'fú² joon gati¹-tsi Dios jilaa²¹ 'e gó² nigajmaa¹a. **6** Cwóo¹³oo' wúu¹ 'ido jiin¹³ la nigacwo¹o 'in xeei²¹. Cwotyí²ii' 'in tsamí² do tún² 'iin¹³gi jiin¹³ la nigajmaa¹a. Cwó²oo' 'e 'uu²¹u 'in tsamí² do tún² 'iin¹³gi 'e gó² la gacwo¹o 'ido tsá² xeei²¹.

7 'Áa¹mo fee¹i gajmei¹ 'ña'a joon 'áa¹mo tyú² seein²¹ jin²in: “Lo-o tyiin¹na líi¹na 'yiia²¹² róøi¹³. Jo líi¹na 'yiia'ní² joon jo 'ee wúu¹ imóo³oo.” **8** 'Áai¹ tyú² galiseein²¹ pe joon 'ii²¹ la joon jon iní² wúu¹. Tsu 'wii¹³ joon coon²¹ jmii²¹² mi jó¹ fa'í³ tya'a iní² 'oo² ijó¹, ilixuui²¹²-tsi 'áai¹ joon ijuun²¹mo, joon caa¹i coonti ce líin²in fó² coonti. Tsu feei¹ 'áa¹mo Ña'ñu¹u' Dios Jmii²¹ 'in gajmaa¹ 'ii²¹ tya'a.

9 Joon jileei²¹ róøi¹³ 'in gangi¹ jmoo¹ jløø¹³i coon¹³ 'ido ityi¹o, ilixuui²¹²-tsi mi jóø²ø roon¹on unñi² li caa²¹i 'in tsamí² do. **10** Wiin² téein² tsu 'wii¹³ 'goo²¹-o ní² 'in tsamí² do wúu¹ joon jin²in:

—'Áai¹ tyafu² fúu² 'nu, Babilonia, coon²¹ fuu²¹ fee¹ joon coon²¹ fuu²¹ tyiin²! Pe jmii²¹² nano gacwá¹ imoo¹³o wúu¹.

11 La joon jon 'in téein² 'nii¹ 'e ló¹ tsá² tyi¹o jon ilixuui²¹²-tsi tsu jo 'in seein²¹ ló¹gi laa²¹² tya'a 'e ningatyaan¹an. **12** Ningatyaan¹o cwanáa¹ coon¹³ cwataa²¹ coon¹³ cuun²¹² 'e tyiin² 'áai¹. Ningatyaan¹an 'mi² tyú² 'e lí¹ lino coon¹³ 'mi² wuu²¹ nuu¹ yúuin² coon¹³ yúun². Ningatyaan¹ 'ido jilaa²¹ 'mó² jmafuu²¹ coon¹³ jilaa²¹ 'e lí¹ moojon² elefante coon¹³ 'mó² 'e tyiin² 'áai¹. Joongi ningatyaan¹an 'in tsá² 'nii¹ do ñiyúun² coon¹³ ñi³ coon¹³ cuun²¹² marmol. **13** Ningatyaan¹o jon canela coon¹³ 'oo²¹ tya' 'uunñi² tya' tsá² coon¹³ fuu²¹² sán¹ coon¹³ mirra coon¹³ jmii²¹ jmafuu²¹ coon¹³ vino coon¹³ aceite coon¹³ fuu²¹² iñi¹ 'e tyú² coon¹³ trigo. La joon jon jée¹i joo²¹ coon¹³ joo'saa²¹ coon¹³ cwa² coon¹³ care² jñú² cwa². Joon ca tsá² 'in si'niii²¹² jmoo¹o to² tya' tsá² jée¹i. **14** Joon ijin²in sii²¹i 'e fuu²¹ do:

—Joon 'e 'oofuu¹ 'e gasín¹u'un ca la mo jéei¹ gangalii¹i. Gangalii¹ jon jilaa²¹ 'e tyú² 'e ti²-o'o coon¹³ jilaa²¹ 'e 'ya²gi joon jo tyiia²¹gi.

15 Joon wíin² itéen¹ in 'in ga'nii¹ i jilaa²¹ 'e ló¹ 'ido joon galíi¹ tsá² sá² cuu² 'wii¹³ jilaa²¹ 'e galó¹ 'ido. Wíin² itéen¹ in tsu 'wii¹³ 'goo²¹ o coon¹³ jilaa²¹ wúu¹ ní² 'in tsamí² do. Itéen¹ in cii²¹ o xuui²¹²-tsi. **16** Jin² in:

—Áai¹ fúu² 'e fuu²¹ 'ya² gi do tsu galíi¹ la líi¹ jaain²¹ tsamí² 'yei² gi 'in tyi² 'mi² tyú² lí¹ lino nuu²¹ yúuin² joongi yúun². Sixée¹ i cwanáa¹ coon¹³ cuun²¹² tyiin² coon¹³ perlas. **17** Joon jee²¹² catá² ga'ín¹ jilaa²¹ 'e sá² tya'a.

Joon wíin² taain²¹² jileei²¹ tsá² tyu² to² barcos coon¹³ 'in táai² barcos coon¹³ 'in jmoo¹ o to² tsi barcos do. Jileei²¹ 'in jmoo¹ o to² ni jmi'ñi³ táan¹ in wíin². **18** Joon mo gajóø² roon¹ unñi² có² 'e fuu²¹ do joon ga'oo¹ o tá² jin² in:

—Jo 'e fuu²¹ sá² gi 'e 'ya² gi lagi 'e fuu²¹ do.

19 Joon ga'ee¹ e cwoo¹³ jee²¹² tyí¹ i gatyí² xuui²¹²-tsi 'áai¹ joon 'oo¹ o jin² in:

—Áai¹ fúu² 'e fuu²¹ 'ya² gi do. 'Áai¹ galisá² cuu² tya' 'in jmoo¹ o to² ni jmi'ñi³ coon¹³ cuu² ga'ín² in 'e fuu²¹ do. Pe jee²¹² coon²¹ catá²-a ga'ín¹ 'e fuu²¹ do.

20 Pe jmaa² aa' jløø³ naa' 'in táai² ñu'fú² coon¹³ 'naa' 'in líi¹ apóstoles coon¹³ jileei²¹ 'naa' 'in faa²¹ a cwáain¹ tya' Dios coon¹³ jileei²¹ 'in tsaa¹-tsi 'ii. Tsu mo gacóon¹ o tya'a, 'ii²¹ røø²¹ jmaa¹ a Dios tyi'naa'.

21 Joon jaain²¹ ángel 'in píin² 'áai¹ gasaa¹³ a coon²¹ cuun²¹² 'e lí¹ lawa coon²¹ too¹ fee¹ joon gapí² 'in ángel do 'e cuun²¹ do tsi jmi'ñi³ jin² in:

—La gapí³ ii 'e cuun²¹² do tsi jmi'ñi³ la joon jon i'íin² in Babilonia, coon²¹ fuu²¹ 'ya² gi. Joon jo ní² gi tsá² 'ii. **22** Jo jmi²¹² núu² gi tsá² 'íin² sóoin¹³ jee²¹² 'nú¹ tya'a. Jo núu² gi tsá² sóoin¹³ tuntuu²¹ jon'gi tya' flauta si lúu¹ xuu^{1u} tsá² 'ee. Jon'gi seein²¹ gi tsá² túi² 'láai² nii² to². Jon'gi itsii¹ gi tsamí² coon¹³ too¹. **23** Jo 'ee jí² coo¹ gi, jiin¹³ coon²¹ jee²¹² 'nú¹ jon'gi inúu² gi tsá² júu³ 'e náa¹ 'goo²¹ li cuui² cwoo²¹ tsá². Ijon² on tií² xufiin¹³ la mo jéei¹ 'in tsá² tyi' i 'in 'nii¹ 'e ló¹ feei¹ gi 'áai¹ 'ii la jee²¹² jileei²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹ joon 'in tsalaai¹ tyi' i gacon² on too² 'in tsá² catyaaí² do.

24 Tsu tsaa² tya' 'e fuu²¹ do jilaa²¹ jmi¹ 'e gatúun² un tya' 'in gafaa²¹ 'wii²¹² tya' Dios coon¹³ 'in tsaa¹-tsi 'ii coon¹³ jileei²¹ 'in najóin¹.

19 1 Mo ngayuui¹³ joon ganúu³ uun júu³ tya' tsá² fúui¹ 'in táai¹ ñu'fú² 'e jin² in:

iAleluya! Nigajmaa¹ a Dios tiin¹³ tsá².

Cwolí² jilaa²¹ 'e 'ya² gi tya' Dios Jmii²¹ la joon jon jilaa²¹ 'ii²¹ tya' Dios tyi'.

2 Nigajmaa¹ Dios 'ii²¹ røø²¹ joon coon²¹ tsáa¹ mo gajmaa¹ a 'ii²¹ 'ii²¹ tya' 'in 'yiiatsangó¹ 'in gajmaa¹ un'leei²¹ tsá² yaai coon¹³ 'e gó² gajmaa¹ a.

Tsu Dios jmaa¹ a tyí² 'in 'yíia²¹² do jilaa²¹ 'e røø² i tya' 'e gó² gajmaa¹ a tya' 'in tsaa¹-tsi Dios, 'in najngaa¹³ i.

3 Joon gajin² o jon:

—iAleluya! Jiin¹³ catá² jo jón²gi rón² unñi² tya' fuu²¹ do.

4 Joon 'in dyiiatyúuin² tsacøø¹³ coon¹³ 'in tyúuin² joo²¹ jiin¹ do gatyíia² ca ti ni 'wó² un'goo¹o Dios Jmii²¹ 'in tyín¹ li sili²¹² tya'a, joon gajin²in:

—iAmén! iAleluya!

5 Joon coon²¹ júu³ gajó¹ li sili²¹² do 'e jin²in:

Cwoun'goo²oo' Dios tyi' jileei²¹ 'naa' 'in jmoo¹o la to² tyu²u,
jileei²¹ 'naa' 'in 'gøøi²¹ 'ii la 'in 'wói² tiin¹³ la 'in tyiin².

Coon²¹ mi tí² jmii²¹² fu ñu'fú²

6 Joon ganúu³uun coon²¹ lawa 'e faa²¹ tsá² fúui¹ liili¹, joongi lawa li na'yú³ jmii²¹ 'láai² li¹. Joongi lawa li ni'oon¹on cwaain'ñá³. Gajin²o 'e júu³ do:

iAleluya! Tsu niga'ii²¹i Ña'ñu¹u' Dios tyi', 'in lí² jmá² jilaa²¹ 'e
'iin²¹²in, to² tya'a.

7 Cwojmaa²aa' jløø¹³naa' joon cwoun'goo²oo' 'ii
tsu nigatí² 'ii²¹ 'e iuncaain²¹ Jesús, 'in líi¹ Cordero, jileei²¹ tsá² 'in
tsaa¹-tsi 'ii icwá² coon¹³on.

Joon ijmáa¹a jmii²¹² lawa li cui² cwoo²¹ tsá².

Joon jileei²¹ 'in iuncaain²¹ coon¹³on nigatyaa¹ tyú² tya'a la jmoo¹o
tsamí² mo ti li cui² cwoo²¹o.

8 Nityi¹i 'mi² taa²¹ li lino tyú²,
tyú² nasiin¹³in joon jii¹ siin¹³in.

Tsu 'e 'mi² lino do 'e li la li jilaa²¹ 'e tyú² 'e nigajmaa¹a 'in jmoo¹o la to²
tyu² Dios.

9 Joon 'in ángel do gajin²in sii²¹i jna:

—Táan¹ mo'jí² 'e júu³ lo: “Jløø¹³mo jileei²¹ 'in gatø¹²ø Dios itsalín² li
galí² jmii²¹² icui² cwoo²¹ 'in sii²¹ Cordero do.”

Gajin²o jon sii²¹i jna:

—'E júu³ lo júu³ tya' Dios 'e la jai².

10 Joon gasi¹³ii 'wojni³ii tyani ángel do iun'góo³oo 'ii²¹. Pe jin²o sii²¹i
jna:

—Jo jmoo²o la no, tsu jmoo³oo jiin¹³ la to² tyu² Dios jiin¹³ la jmoo²
'nu coon¹³ 'in tsaruu²¹u' catyaa² 'in jo gatú² júu³ tya' Jesús. Ungoo²o
jaan²¹mo, jiin¹³ Ña'ñu¹u' Dios Jmii²¹ ungoo²o.

Tsu 'in faa²¹a cwáain¹ tya' Dios Jmii²¹ jmo²o tsá² júu³ jilaa²¹ júu³
gafaa²¹a Jesús.

'In tsá² 'in tyín¹in jaain²¹ cwa² taai²¹

11 Joon gamóo³oo sino² fu ñu'fú². Joon gajnéi¹ jaain²¹ cwa² taai²¹
joon 'in tyín¹ moo'wó¹ sii²¹ 'in jo tú² júu³ tya'a, sii²¹o jon 'in Jai². Joon
coon²¹ tsáa¹ jmaa¹a 'ii²¹ mi jmáa¹a 'ii²¹ la joon jon mi jmáa¹a 'nii²¹.

12 Joon lawa jí² 'e coo²¹ lí¹ unní¹i. Joon tyíi¹i taa¹³ coronas 'láai². Joon

toon¹on 'e sii²¹ 'ii pe jiin¹³ 'ñá'o ñii¹i. **13** Joon tyi²i 'mi² 'yü jmi¹ joon 'e sii 'ii: Júu³ tya' Dios. **14** Joon caluu ngalín² 'láa² tya' ñu'fú² 'in tyi² 'mi² lí¹ lino tyú², joon néei¹ cwa² taai²¹. Joon taa²¹ siin¹³ 'in jo téein² 'la².

15 Joon 'yeei²¹ 'oo²o 'in tsá² do coon²¹ ñí³ espada 'e 'má¹ 'áai¹. Joon coon¹³ 'e ñí³ do iuncwuu²¹i tsá² taain²¹² juncwii²¹. Joon ityü²u to² tsá² coon¹³ sii² lí¹ ñí³. Joon la niui² tsá² mi² wuunjøø¹³ tuun¹un jmi¹³ tya'a, jiin¹³ coon²¹ wa'a jo ganiui², la joon jon jiin¹³ jaain²¹ jo láai² 'e wúu¹ tya' Dios ijó¹ tsu 'nii²¹-tsi Dios, 'in jmoo¹o jilaa²¹ 'e 'iin²¹²in. Joon 'in tyiin¹ cwa² taai²¹ do ijmáa¹ 'ii²¹ cwáain¹ tya' Dios Jmii²¹. **16** Joon toon²¹on siin¹³ 'in 'e sii²¹ 'ii: Róøi¹³ 'in feei¹gi la jee²¹² jileei²¹ róøi¹³ joon 'in Tyiin²gi jee²¹² jileei²¹ 'in seein²¹. Joon²¹ jon 'e sii²¹ do tsaa¹³ tyüü¹u.

17 Joon gamáa³na jaain²¹ ángel siin¹²in jee²¹² 'yiia²¹ 'in ga'oo¹o jin²in sii²¹i jileei²¹ joo²¹ tsí³ cwáa¹ 'in 'ii¹i yu' juncwii²¹:

—Ñilín²naa'. Cwolicaan²¹naa' tya' coon²¹ 'e cwo¹ Dios 'naa' 'e cøø²øø'.

18 Ti li lisá² ngú¹ cøø²øø', ngú¹ tya' róøi¹³, joon ngú¹ tya' fii²¹² 'láa² joon tya' tsá² 'gøøi¹³. Sá² jon ngú¹ tya' cwa² joon tya' tsá² néei¹ cwa². Ilisá² ngú¹ tya' jileei²¹ tsá² xufiin¹³ tsa'leei¹³ si tsá² fii²¹² 'ee, si tsá² 'wói¹ 'ee, si tsá² tyiin² 'ee.

19 Joon gamáa³na 'in joo²¹ 'liii³ caan²¹mo coon¹³ róøi¹³ taain²¹² juncwii²¹ coon¹³ 'láa² tya'a sicaain²¹ itéen¹in coon¹³ 'in tyiin¹ cwa² taai²¹ do coon¹³ 'láa² tya'a. **20** Joon nigataan¹³mo 'in joo²¹ 'liii³ do.

Nigataan¹³mo jon 'in nijin² 'e faa²¹o júu³ tya' Dios Jmii²¹ pe jo jo¹. 'Ii nigajmaa¹ milagros fee¹ jee²¹² tsá² joon gacón²o too² 'in niga'ii²¹ 'e li² tya' 'in joo²¹ 'liii³ coon¹³ 'in gaun'goo²¹o 'in gajmee¹i tsá² 'in líi¹ la líi¹i 'in joo²¹ 'liii³ do coon¹³ milagro fee¹ do. Joon 'in tyiin¹ cwa² taai²¹ do gadyee¹³i je waa²¹mo do la jiin¹in tsi tyíia¹ li jí² 'e coo²¹ coon¹³ azufre.

21 Joon gajngaa¹³mo 'in tsá² tyiin¹ cwa² taai²¹ do 'in catyaa² coon¹³ ñí³ 'yeei²¹ 'oo²o. Joon tyú²-u gagøø²¹ 'in joo²¹ tsí³ cwáa¹ do ngú¹ tya' 'in najúin¹ do.

Sí'ñuu¹mo Satanás

20 **1** Joon gamáa³na jaain²¹ ángel gajgái¹ fu ñu'fú² joon saan²¹ coon²¹ joonñí³ tya' too²¹ tyí² li sityú². San²o jon coon²¹ cadena mi². **2** Joon 'in ángel do gataan¹³in 'in mii²¹ 'liii³ do, 'in mii²¹ seein²¹ calií 'in sii²¹o jon 'in 'liii³, sii²¹o jon Satanás. Joon ga'ñuu¹in ce tséin¹ coon²¹ mil jiin²¹. **3** Joon gapii¹in 'ido tsi too²¹ tyí² li sityú² do. Joon gajnií²mo 'ido tsi too²¹ do, gatsaa²¹a sello lí¹ cera jní² 'oo² too²¹ do. Joon coon¹³ la joon jo lí² cón²gi too² tsá² taain²¹² juncwii²¹ ce tséi¹ coon²¹ mil jiin²¹. Pe mi tséi¹ coon²¹ mil jiin²¹ do joon iláa¹mo 'ido coon²¹ sii¹³xu.

4 Joon gamóo³oo li silií²¹² li née¹i 'in niga'ii²¹i to² 'e jmoo¹o 'ii²¹ tya' tsá². Gamáa³mo jon 'in almas tya' tsá² 'in najúin¹, 'in gatü¹ luu²¹²u tsu 'wii¹³ jin²in 'e ja²mo líi² Jesús joongi 'wii¹³ júu³ tyú² tya' Dios Jmii²¹. 'In tsá² do jo mo gaun'goo²¹o 'in joo²¹ 'liii³ do, jon'gi gaun'goo²¹o 'in tsá²

do 'in gajmee¹i tsá² 'in líi¹ la líi¹ 'in joo²¹ 'líi¹³ do. Jo mo ga'ii²¹i 'in tsá² do 'e li² tya'a tya'tyí¹i si cwoo²¹o 'ee. Joon gamáa³na 'in tsá² do jiin¹in joon tyu²u to² caan²¹mo coon¹³ Jesús ce tséin¹ coon²¹ mil jiin²¹. **5** Pe 'in 'líi²¹² najóin¹ catyaai² do jo ijiin¹in tún¹ ca mi tséin¹ coon²¹ mil jiin²¹ do. Joon 'e no-o nifu 'e gajjin¹ tsá² tún¹. **6** iJløø¹³mo joon nicwa¹³mo 'in nigajjin¹in nifugi do! Jo júun²in tún² naa¹³ pe ilíin²in untsá² tya' Dios Jmii²¹ joongi tya' Cristo. Coon¹³ 'ii ityu²u to² coon²¹ mil jiin²¹.

7 Joon mo gatséi¹ coon²¹ mil jiin²¹ joon ilaa¹mo Satanás li 'yuui²¹² sijñí¹i. **8** Joon tsatyíin¹an tsá² too² la caain²¹ juncwii²¹, tsatyíin¹an too² Gog coon¹³ Magog joon iuncaain²¹ jileei²¹ 'láa² tya'a itéen¹in. Joon ti la ti too¹³ sá² nu' jmiñí¹³. **9** Joon ngaliin²in la 'ui juncwii²¹ joon ngataai² cu'li' li néei¹ 'in tsaa¹-tsi Dios Jmii²¹ joon cu'li' 'e fuu²¹ do 'e 'iin²¹²in Dios 'áai¹. Pe Dios Jmii²¹ gadya²a jí² fu yu' juncwii²¹ 'e coon¹³ joon iuntyee¹mo 'in tsá² do. **10** Joon 'in 'líi¹³, 'in gacon²on 'in tsá² do too², gangadyeei¹³ Dios 'ii tsi coon²¹ tyíia¹ lí¹ jí² caai¹³ azufre li nigaí² 'in joo²¹ 'líi¹³ coon¹³ 'in nigajin²in 'e faa²¹a júu³ tyú² tya' Dios pe jo jo¹. Joon do-o inii²¹ wúu¹ la 'woo¹ jmiñí¹ coon²¹ tøø²mo.

Li taai²¹² tsá² tyani coon²¹ li silií²¹² taa²¹

11 Joon gamóo³oo coon²¹ li silií²¹² taa²¹ fee¹ 'áai¹. Gamáa³na jon 'in tyíin¹ ni li silií²¹² do. Joon tyani 'in tyíin¹ ni li silií²¹² do jo ta²gi ni 'wó² jon'gi ñu'fú², yuun¹³mo coonti tsu jo galisá² 'áan³ tya'a. **12** Joon gamáa³na 'in najóin¹ 'in cøøi¹³ tiin¹³ 'in pi¹³ teen¹in tyani Dios Jmii²¹. Joon 'e jí² do roon¹on sinii¹³ joon ganá¹ coongi jí² li taain²¹² jileei²¹ 'in cwo¹o Jesús juncwii²¹ 'múui² tya'a. Joon gajmaa¹a 'ii²¹ tya' 'in najóin¹ do jiin¹³ la nigajmaa¹a jiin¹³ la taa¹³ 'e jí² do. **13** Galisá² 'ii²¹ tya' jilee²¹mo jiin¹³ la nigajmaa¹a. Galisá² 'ii²¹ tya' 'in najóin¹ tsi jmiñí¹³ la joon jon galisá² 'ii²¹ tya' 'in najóin¹ la mo jéei¹ coon¹³ taain²¹² li taai² 'líi²¹². **14** Joon 'mó¹ coon¹³ li taai² 'in najóin¹ gaí² tsi tyíia¹ lí¹ jí². Joon mi 'í² tsá² 'e tyíia¹ do 'e lawa'a 'e najóin¹ tún² naa¹³. **15** Joon fu do-o ipii¹in Dios jileei²¹ 'in jo taain²¹² 'e jí² do li taain²¹² jileei²¹ 'in cwo¹o Jesús juncwii²¹ 'múui² tya'a.

Mi lisá² ñu'fú² 'múui² coon¹³ ni cwoo¹³ juncwii²¹ 'múui²

21 **1** Joon gamóo³oo coon²¹ ñu'fú² 'múui² coon¹³ coon²¹ ni cwoo¹³ juncwii²¹ 'múui² tsu nitsé²mo 'e ñu'fú² nifu coon¹³ ni cwoo¹³ juncwii²¹ nifu. Joon jo 'ee jmiñí¹³ sá²gi. **2** Joon jna-a, Wó³, gamóo³oo gajgo¹o coon²¹ fuu²¹ nicwaai¹³ 'e sii²¹ Jerusalén 'múui². Gajgo¹o fu ñu'fú² li tyíin¹ Dios Jmii²¹. 'Ya²gi 'áai¹ 'e fuu²¹ do lawa jaain²¹ simí² nináa¹ tyú² siin¹³in 'ya²gi icui² cwoo²¹o. **3** Joon ganúu³uun coon²¹ júu³ tá² jó² fu ñu'fú² 'e jin²:

—Jøø²du', taan¹mo Dios Jmii²¹ jee²¹¹ tsá². Joon itéen¹ caan²¹mo coon¹³. Joon ilíi²in tsá² tya' Dios Jmii²¹ 'in tsá² taain²¹² juncwii²¹ joon

Dios Jmii²¹ 'ñā'a itéein¹ jee²¹² tsá², ilíi²in Dios tya' 'in tsá² do. 4 Joon Dios Jmii²¹ iuntyuun¹un jilaa²¹ jmi²¹ tuun²¹un unni² tsá². Joon jo 'ee²¹ júin¹gi tsá² jon'gi tyi²gi tsá² jon'gi xuui²¹²gi-tsi jon'gi ní²gi wúu¹ tya'a 'e cuu¹ tya'a tsu jilaa²¹ 'e sá² la mo jéei¹³ ningí²mo.

5 Joon 'in tyíin¹ li silii²¹² do gajin²in:

—Jøø²ø, jmóo³oo 'e 'múui² jilaa²¹ 'e sá².

Jin²o jon sii²¹i jna:

—Táan¹ ni mo'jí² 'e júu³ lo tsu 'e júu³ lo júu³ la ja²mo joon jo lí² 'náai².

6 Joongi jin²in sii²¹i jna:

—Nasi'yee²¹mo jilaa²¹a. Jna-a 'in nifu la joon jon li tyéi¹. Lawa letra A líi¹na la joon jon letra Z. Joon wa seein²¹ tsá² 'in unjmuui², jna icwóo³oo jmi²¹ tya' li 'ya² jmi²¹ icwo² juncwii²¹ tya' tsá² 'e jo 'ee cín¹ coonti.

7 Joon jileei²¹ 'in líi¹ i'ii²¹i jilaa²¹ 'elo lawa'a tya'o. Joon jna-a ilíi²na Dios Jmii²¹ tya'a joon 'ii ilíi²in yuun²¹ tyiia. 8 Pe tsalín² 'in catyaa² tsi tyíia¹ lí¹ jí² caai¹³ azufre. Tsalín²mo jileei²¹ 'in 'goo²¹ coon¹³ 'in jo jo² líi². Tsalín²mo jon jileei²¹ 'in nigali'lii¹³ coon¹³ 'in nigajngaai¹³ tsá² coon¹³ 'in niga'láa¹ coon¹³ tsamí² coon¹³ tsañu¹. Tsalín²mo jon jileei²¹ tsalaai¹ coon¹³ jileei²¹ 'in nigaun'goo²¹o dioses 'in gajméi¹ tsá² coon¹³ jileei²¹ 'in cón² tsá² too². Jileei²¹ 'in líi¹ la líi¹ 'ino itsalín² 'e tyíia¹ do lí¹ jí² caai¹³ azufre. Joon li gatí² tún² naa¹³ júun²in.

'E fuu²¹ Jerusalén 'múui²

9 Joon gacwéi¹ jaain²¹ ángel jee²¹² dyái¹ ángeles do 'in san¹ dyía¹ 'ú¹ pi¹³ røøi²¹ taa¹³ dyía¹ 'ii²¹ faí³ li gatséi¹. Joon jin²in sii²¹i jna:

—Na¹ coon¹³ jna. I'e³ee 'ñu 'e fuu²¹ li icwá² jileei²¹ 'in nigatyii¹³in Jesús, 'in líi¹ Cordero do.

10 Joon lawa 'e cíi³oo ngajée¹ 'in ángel do jna coon²¹ yu' moo²¹ fee¹ ñíi¹ 'áai¹. Joon ga'e¹ 'e jna 'e fuu²¹ nicwaa¹³ Jerusalén 'e gajgó² fu ñu'fú² li tyíin¹ Dios Jmii²¹. 11 Joon 'e fuu²¹ do jná² joo²¹ coon¹³ jilaa²¹ 'e 'ya²gi tya' Dios Jmii²¹. Ji¹ 'e fuu²¹ do la jii' cuun²¹² 'e 'moo³ 'áai¹. La jii¹ cuun²¹² jaspe jii¹ joon jnee¹ la jnee¹ cuun²¹² jii¹ cristal. 12 Joon ce cu'li' si²gon 'oo²¹ fee¹ ñíi¹. Joon 'e 'oo²¹ do jée¹ dyatun¹ 'oo² li tsataai²¹² tsá². Joon teen¹in jmai² jaain²¹ ángel la coon²¹ 'oo² li tsataai²¹² tsá². Joon 'e jni'oo² do taa¹³ 'e sii²¹ ji dyatun¹ poo²¹² tsá² seein²¹ Israel.

13 Joon sá² 'ni¹ 'oo² li tsataai²¹² tsá² li' caai¹ li 'yéi² ñi¹. Sá² jon 'ni¹ 'oo² li tsataai²¹² tsá² li' caai¹ tooin²¹² li 'yéi² ñi¹. Sá² jon 'ni¹ 'oo² li tsataai²¹² tsá² li' caai¹ tsáa¹ li 'yéi² ñi¹. Sá² jon 'ni¹ 'oo² li tsataai²¹² tsá² li' caai¹ li yooi¹³ ñi¹. 14 Joon 'e 'oo²¹ tya' fuu²¹ do si² ni dyatun¹ po³ cuun²¹² 'e lí¹ lawa tiifuu²¹. Joon 'e tiifuu²¹ do taa¹³ 'e sii²¹ ji dyatuuin¹ apóstoles tya' Jesús.

15 Joon 'in ángel do 'in gafee²¹i jna san²an coon²¹ sii² lí¹ cwanáa¹ ityiia²¹ 'ii²¹ tya' 'e fuu²¹ do. Ityiia²¹ 'ii²¹ jilaa²¹ fuu²¹ do coon¹³ 'oo² li

tsataai²¹² tsá² coon¹³ 'e 'oo²¹ do. **16** 'E fuu²¹ do lí¹ tyún² tyuui¹³ joon coon²¹ røø²¹ cwaa²¹ la coon¹³ li 'ú². Joon mo gatyaa¹ 'ido 'ii²¹ gatí² tún² mil tsi tún² cíein¹³ kilómetros. Joon coon²¹ røø²¹ cwaa²¹ la coon¹³ li 'ú² la coon¹³ li 'ñí¹. **17** Joon gatyaa¹ 'ido 'ii²¹ tya' 'e 'oo²¹ do li 'ñí¹ joon gatí² coon²¹ cíein¹³ tsi tunlo¹ tyún² lí². 'In ángel do gatyaa¹ 'ii²¹ coon¹³ lí² tya' cwáa¹ tsañu¹.

18 Joon 'e 'oo²¹ do lí¹ jmai¹² jaspe. Joon 'e fuu²¹ do lí¹ jmai¹² cwanáa¹ 'e li la li sí³ jii¹. **19** Joon tiifuu²¹ do taa¹³ jilaa²¹ nii² cuun²¹² 'moo³. 'E tiifuu²¹ nifú² taa¹³ cuun²¹² jaspe, 'e tiifuu²¹ li tí² tún² taa¹³ cuun²¹² zafiro, 'e tí² 'ni¹ taa¹³ cuun²¹² ágate, 'e tí² tyún² taa¹³ cuun²¹² esmeralda, **20** 'e tí² 'ná² taa¹³ cuun²¹² ónice, 'e tí² jnúu² taa¹³ cuun²¹² cornalina, 'e tí² dyá¹ taa¹³ cuun²¹² crisólito, 'e tí² jñá² taa¹³ cuun²¹² berilo, 'e tí² 'nú² taa¹³ cuun²¹² topacio, 'e tí² dyá² taa¹³ cuun²¹² crisoprasa, 'e tí² dyacoon²¹ taa¹³ cuun²¹² jacinto, joon 'e tí² dyatun¹ taa¹³ cuun²¹² amatista. La coon²¹ fúui¹ tiifuu²¹ do taa¹³ cuun²¹² xiia²¹. **21** Joon 'e dyatun¹ jni'oo² do lí¹ jmai¹² perla, coon²¹ perla la coon²¹ jni'oo²¹ do. Joon 'e fu¹ tyiin²gi 'e ngó¹ jee²¹² 'nú¹ do lí¹ jmai¹² cwanáa¹ 'e li la li sí³ jii¹.

22 Joon jii¹³ coon²¹ cwo¹ jo gamóo³oo si² tsi fuu²¹ do tsu Ña'ñu¹u Dios Jmii²¹, 'in lii¹ jilaa²¹ 'e 'iin²¹², coon¹³ Jesús 'in líi¹ Cordero líi¹ lawa cwo¹ tya'a. **23** Joon 'e fuu²¹ do jo 'néi²gi ñi¹ 'e cwó² 'yiaa²¹ jon'gi sii²¹ tsu jná² joo²¹ tya' Dios Jmii²¹ coon¹³ 'in Cordero do cwoo¹o 'yiaa²¹ tya'a. **24** Joon ingi¹ jileei²¹ 'in nigateei¹³ jee²¹² li jná² joo²¹ 'e fuu²¹ do. Joon jileei²¹ røøi¹³ taain²¹² juncwii²¹ icwó² 'e fuu²¹ do jilaa²¹ 'e 'ya²gi tya'a coon¹³ jilaa²¹ yujúui³. **25** Joon 'e 'oo² li tsataai²¹² tsá² jo sijni¹ li' jmi¹ joon jo 'ee nuu²¹ ilisá² tya' 'e fuu²¹ do. **26** Joon 'e fuu²¹ do i'áa¹ jilaa²¹ 'e 'ya²gi coon¹³ jilaa²¹ 'yujúui³ tya' tsá² taain²¹² juncwii²¹. **27** Joon jii¹³ jaain²¹ 'in røøi²¹ tsaa² itsatáa¹i 'e fuu²¹ do. Jon'gi itsatáa¹i 'in jmoo¹o 'e loo¹ owa 'in cón² tsá² too² 'ee. Jiin¹³ 'in taan²¹²in ni jí² tya' Cordero, 'e jí² taain²¹² jileei²¹ 'in cwo¹o Jesús juncwii²¹ 'múui² tya'a 'itsatáa¹i 'e fuu²¹ do.

22 **1** Joon 'in ángel do ga'e²e jna coon²¹ jmi²¹ fee¹ pii¹, jmi²¹ ilicwó² juncwii²¹ tya' tsá² 'e 'yeei²¹ li silii²¹² tya' Dios coon¹³ 'in Cordero do. Pii¹ 'e jmi¹ do 'e li la li cuun²¹² jii¹ cristal. **2** Joon 'e 'mó² 'e cwó² juncwii²¹ tya' tsá² gacwaain²¹ tuntsa' jee²¹² 'e fu¹ tyiin²gi tya' fuu²¹ do. La joon jon je tún² taain²¹ 'e jmi²¹ fee¹ do gacwaain²¹ 'e 'mó² do. Joon dyatun¹ naa¹³ la coon²¹ jiin²¹ cwoo¹ 'oofuu²¹ tya'a. Joon 'e mo³ tya' 'e 'mó² do 'íi³mo to² tya' 'e 'láai² tsá² taain²¹² juncwii²¹. **3** Joon fu 'e fuu²¹ do jo 'e sá²gi wa'a jo tí²-tsi Dios, tsu do-o si² li silii²¹² tya' Dios Jmii²¹ coon¹³ 'in Cordero joon 'in jmoo¹o la to² tyu²u iun'goo²¹o 'ii. **4** Joon iní² ní¹i, joon tya'tyi² toon¹on 'e sii²¹ 'ii²¹. **5** Joon jo nuu²¹gi do. Joon 'in néei¹ do jo jí² 'ná¹ son²gi jon'gi 'yiaa²¹ tya' ñi¹ 'ná¹ tsu Ña'ñu¹u

Dios Jmii²¹ icwó² jná² joo²¹ tya' 'in tsá² do. Joon ity² to² coon²¹ tøø²mo.

Ti li jó¹ Jesucristo

6 Joon 'in ángel do jin²in sii²¹i jna:

—'E ja²mo 'e júu³ lo joon jo 'náí². Ña'ñu¹ Dios Jmii²¹ gasii¹in ángel tya'a ja'e²e tsá² tya'a jilaa²¹ ilí² la jmoonno. 'I-i Dios tya' 'in tsá² 'in gacwó¹ júu³ tyú² tya' Dios calii.

7 —iJmoonno igó³oo! —jin² Jesús.

iJløø³mo jileei²¹ 'in jmoo¹o nuu¹³un 'e júu³ tya' Dios Jmii²¹ taa¹³ 'e jí² lo!

8 Joon jna-a, Wó³, ganúu³uun joon gamóo³oo jilaa²¹ 'elo. Joon mo ngayuui¹³ núu³uun joongi gamóo³oo gasii²¹ii wojní³ii tyani 'in ángel 'in ga'e²e jna 'iin²¹²na iun'góo³oo 'ii. **9** Pe 'ii gajin²in sii²¹i jna:

—Jo jmoo²o la no. Tsu jmóo³oo jiin¹³ la to² tyu² Dios Jmii²¹ jiin¹³ la jmóo² nu coon¹³ 'in catyaaí² tsaru¹u' 'in faa²¹a cwáain¹ tya' Dios coon¹³ jileei²¹ 'in jmoo¹o jiin¹³ la jin² ni jí² lo. Cwoun'goo²o jiin¹³ Dios.

10 Jin²o jon sii²¹i jna:

—Jo 'ma²a 'uuin²¹ 'e júu³ tya' Dios Jmii²¹ 'e taa¹³ 'e jí² do tsu ti li tyé¹mo jiin¹³ la jin² ni jí² do. **11** La 'ii²¹² joon 'in jmoo¹o 'e gó² ijmá¹gi 'e gó². Joon 'in ni'leei²¹ joon li' un'leei²¹gi ña'a joon 'in tyúí¹ ijmá¹gi 'e tyú² joon 'in tsaa¹-tsi Dios ityiia¹gi-tsi Dios.

12 —Ja²mo —jin² Jesús—, igóo³oo la jmoonno, joon tyáan³aan 'e cwo³oo tsá² jiin¹³ la nigajmaa¹a. **13** Jna-a 'in nifu jna-a jon li tyeei²¹. Jna-a li ga'láa² 'wii²¹² coon¹³ li gatséi¹. Lí¹na letra A, lí¹na jon letra Z —jin² Jesús.

14 'Jløø³mo jileei²¹ 'in ron² siin¹³in coon¹³ la joon 'e tíi²i 'e cuu²¹u 'oofuu²¹ tya' 'e mó² 'e cwó² juncwii²¹ tya' tsá². La joon lí² tsatáa¹i 'e 'oo² li tsataai²¹² tsá² 'e fuu²¹ do. **15** Pe caluu ijan² 'in jo jo¹ líi² coon¹³ 'in tíi² júu³ loo¹. Ijan² caluu jon 'in 'laa¹a coon¹³ tsamí² coon¹³ tsañu¹. La joon jon 'in jngaai¹³ tsá² coon¹³ 'in un'goo²¹o dioses tya'a 'in gajmeei¹ tsá² jo lí² tsatáa¹i. Jo lí² tsatáa¹i jon 'in tí²-tsi júu³ tajuu²¹ joon 'in cón² tsá² too² —gajin² Jesús.

Jin²o jon:

16 —Jna-a, Jesús, gasí²na ángeles tyiia ijmáa¹a júu³ jilaa²¹ 'elo tya' 'in jai² líi² jna. Jna-a lí¹na jmóo³ tya' 'lii²¹² røøi¹³ David, lí¹mo jon jún² tya'a. Lí¹na jon 'in núu¹ 'in 'íi²i mo 'aa²¹.

17 'In Espíritu Tyú² tya' Dios Jmii²¹ jin²in, la joon jin²in 'in tsá² 'in líi¹ lawa'a tsamí² tya' 'in Cordero do:

—iNa¹!

Joon jileei²¹ 'in núu²un júu³ tya'a jin²in:

—iNa¹!

Ñilíin²naa' jilee²¹naa' 'in unjmá¹i. Ñilíin²naa' jilee²¹naa' 'in 'iin²¹²in 'uun²¹ jmii²¹ 'e cwoo¹o juncwii²¹ tya' tsá² 'e jo 'e 'laa¹³ tyíin¹.

18 Joon la joon fuu²¹²uu 'naa' jilee²¹naa' 'in ganúu²un júu³ taa¹³ 'e jí² lo: Wana seein²¹ 'in un'láai² 'e jí² lo iun'láai² Dios Jmii²¹ tya'a jilaa²¹ faí³ 'e taa¹³ jí² lo. **19** Joon wana tyii² tsá² júu³ 'ee taa¹³ jí² lo Dios Jmii²¹ ityí¹ 'e sii²¹ 'ii 'e jí² taain²¹² jilee²¹ 'in cwo¹o Jesús juncwii²¹ 'múui² tya'a. Joon jo lí² tsatáai² 'e fuu²¹ do nicwaai¹³. Jo 'ii²¹i 'e tyá² taa¹³ 'e jí² lo tya'a.

20 Joon 'in jmá¹ júu³ la joon jin²in:

—'E la ja²mo, la jmoonoo igóo³oo —jin² Jesús.

—Amén. iNa¹, Ña'ñu¹u' Jesucristo! —jin² 'in catyaai².

21 Cwouncwaai¹³ Ña'ñu¹u' Jesucristo jilee²¹naa'. Amén.